

Studinajumus nem preti:
Zelgawā, pēc Bankowka un Bkopa
Igeem, Beelajā eelā № 7, Helmsinga namā,

Makfa par studinajumeem:
8 lap. par astu rakstu rindinu; pah-
tulfošchana if fweščahm walodahm
par brihwu.

Latweeschu Amises.

Šnabl weenreis nedē.
Makfa, Zelgawā sanemat:
par gabu 1 r. 50 l., par pušgabū 90 l.

Latw. Am. war apstleht:

Zelgawā: Pēc Bankowka un Bkopa Igeem, Beelajā eelā № 7, „Latw. Am.“ ešpēdijā.
Bauštā: Stein a lga apstleht. Talsē: S. H. irš m a n a lga un S. D o w a lga g r a h m . b o d ē .

67. gada-gahjums.

Latw. Am. war apstleht:

Ceščh- un ahrsemē: Mubolfa Mofes lga wišas ešpēdijās. — Balmēra: Trec lga
g r a h m a t u b o d ē . — B o l k a : M . M u d o l f f a l g a g r a h m a t u b o d ē . — B e h t e r b u r g a : p e e B e h t e r b u r g a s
j e e n . L a t w . b r a n d i e s m a h j a t a . — B e t t a m : p e e j e e n . m a h j a t a j e e m —
t i l l a b B i d f e m ē , t ā a r i A h r s e m ē .

Bahr Latweeschu išeščanu no Latwas.

Būsaprīka deenās šhini gadā zaur Nihgu willahs fawada kara-
wane. Bilzeens gahja no wakareem us rihkeem un pastahweja no wai-
rak diwjuhgu rateem, kas bija aplahati ar strihpaineem gultas dekeem
un rupjeem pafulu palageem. Nati lihdsinajahs miltigeem glemešču
kaufineem jeb eedamam mahjahm. Baltais un strihpainais apsegs
dereja buhdinai par juntu un seenahm, kas eemihneekus aistahweja
pret leetu, wehju un putekļem. Gemihneeku pulzinsch pastahweja no
masas familijas, no pee-auguschahm un nepee-auguschahm dwehselem,
kas tšchuhrenisku, gulu un fehdu fawā drebedamā korteli mahjoja.
Krahfns pawifam truhla; tahs weeta trihs, tšchetras degošas sirdis
buhdinu sildija un tē stipraki fwehloja, nekā wežās mahjās, karstus
dwaščas twaitus ahrā puhdamas. Leels zaurums buhdas preešč-
galā ištibidija durwu un logu weetu, pa furu eemihneeki kā tšchurkstes
no fawas ligdas galwas iwbahsa un aplahrt luhlojahs.

Buhdas pamati bija tšchetri riteni, kas, pahr atmeeneem welda-
mees, buhdu triginaja, ka wišai familijai sobi klabeja. Ta fakoda
sobus un nehma wišu par labu, kamehr wišas tehws un galwa, ar fa-
weem stilbeem zetu mehridams, buhdinai blakam us preešču stirdsahs,
groščus raustidams un ar pahtagu sirdsineem pa zifšinahm ziridams.

Piemreij tahdu karawani eeraudhjis, wajaju: kas tas? un da-
bju par atbildi: Tee ir Latweešchi, kas, fawu tehwiu atstahdami,
dodahs Ceščh-Kreewija us jaunu semi. Behz aiseščanas eemešla jau-
tabams, dabuju daudh un daščadās atbildes. Pašči aigahjeji it
strupi atbildeja, ka teem dšimtenē gruhti klahjotes, un tee tamdeht
meklejet labatu dšihwi. Keefee spreda šchā un tā.

Weens teiza: Tif grubti teem nu gan ne-ee, ka teem wajadsetu
projam dotees. Dirs spreda: Tee ir islepuščhi, kas newihšo strah-
dajt un melle Keijputras semi, kur zepti baloščhi skreen mutē, kur junti
ir aplahati ar pankofeem un peens tel pa strautineem. Trefchais sa-
zija: Tee melle labaku semi. Latwas seme ir slihta, kur nekās ne-
aug be mehlfleem, bet Ceščh-Kreewija ir tahda seme, kur tihrooms is-
dod simtkahrtigus augtus tihri be mehlfleem un ar glučhi maš dar-
beem. Beektais teiza: Latwa pa daudh pilna ar zilwekem. \*Wifus
darbus fahf pastrahdajt ar maščinahm. Strahdneeki paleek be darba
un be maies; tamdeht teem ja-eeet us fweščumu. Sestais spreda:
Zaur jaunlaidu augstprahstigu un lepnu garu Baltijas semneku stah-
woklis padarihts pa daudh gruhts un nepanešams. Skolas un teefas
nami, ja — pat semneeku mahjokli, jabuhwe leeli un krahščhi kā pilis
un palaji. Bagastu amata wihi, skolmeistei, teefneščhi, sstihweei dahrgi
jalonē, kas fajel leelas galwas naudas un nospeešč laučhu dšihwi.
Septitais fawu spreedumu nolika, fajidams: Latweešču jaunais
„mahfšigais“ gars padara laudis trahus. Tas atrauj no Deewa,
darba un semes, zel gaisā, šubina us weeglu, laičku dšihwi, us meefas
preefeem, us kahrību pehz kundšibas, us augstahjību un nefeberību,
un kas tani tehwišas sehrgā negrib sirt, kas ar willeem negrib kautt

kā wifks un kam prahts nenesahs reet toš jehrinus, kas apšaiminu
luhti, tam jadodahs us fweščumu, lai tur, no tautas weefula ne-
trauzehs, waretu klufā garā un Deewam padewigā sirdi kopt semi
un meerigi eht sawu maifiti. Ahtotais sazija: Mē, škoudiba pee tam
wainiga, ka semneeki iset no Latwas; je tee daschi, kureem tē naw
nekustinama ihpaščuma, us grunts ihpaščneekem tura škoudigu prahtu,
un tamdeht semes strahdneekus aishwilo us fweščumu, lai gruntneeki
paliktu be strahdneekem. — lai winu ihpaščums palaudetu fawu
wehribu un beigās paščus ihpaščneekus isprestu no winu tehsemees.
Un demitais spreda: Tif brihwiba pee tam wainiga, ka laudis kā
leelopi bies laikā biso us wišahm pušehm. Kad laudihm aislegtu
wizpahrigu stajagščanu un isweenu faifiti us tahs weetas, us kuras
tas peedšimis, tad tahda kleiwoščana nenotiktu un wišs stahwetu jawā
lahrtibā.

Tē redsams, jif daschadi tee spreedumi pahr weenu un to waschu
leetu. Jif katram spreedejam tairnibas waj netairnibas, to tē negribu
atklajt, jo tas nestahw manā ušdewumā. Mans ušdewums ir, dot
gala spreedumu, ar zitu isfajijumu eewehroščanu. Tamdeht es ari
to leetu til karstu fawā rokā nenehmu, bet noklauschjos, ko ziti spredihš.
It ihpaščhi us muhfu preeš greešu wisleelaku wehribu un klauschjos wi-
nas spreedumu.

Weena, kas fewi tura par tautas dwehsefeli, spreda, ka Baltijas
seme dahrgums pee tam wainigs, ka Latweešchi iset no Latwas. —
Otra, kas fewi ušklata par tautas kermenī jeb meesu, tai šwarigā
iseščanas leetā sazija, ka tukstohochi strahdneeku ešot zekā, no Nih-
gas aiseet us tahlu fweščumu. Bet lai ne-eijot wis, jo tur ne-efot
neš brandiwihna nedf alus. Tee mahrdi škan, kā kad Latweešchi
buhtu wišas pasaulēs dširuti, kuru labklahščana til garigā dšehreenā
meklejšama. Tahds spreedums pa daudh meefigs, kermenigs, kas til kē-
minahs. Trefchā, kas no paščas tautas leelahs dakas, dwehseles un mee-
fas, par fawu garu teel ušklata, aprahstija laučhu zeribas pilnu aise-
eščanu un behdu pilnu atpakašgreeščanos un spreda, ka tas notizis
tamdeht, ka laudis nepaļausa wis faweem skolmeistereem un mahzita-
jeem, bet paļausa mušinatajeem, kas, paščhi tehsefemi atstahjuščhi, zi-
tus few welf pafak.

Wifas tahdas preeš skanas Wahzu preeš atrada ihfaku atškanu.
Weena Wahzu awife, kas šlahs buht ta gudrakā, pašneeda ari to pe-
likumu, ka tas ne-efot pehz waldišchanas patifšchanas, kad laudis eijot
no weenas weetas us otru. Tas peelikums man bija nefeaprotams; jo
kā tas waldišchana newaretu patikt, us kam ta pati dod pilnigu un
lahprahstigu attahščanu?

Kad wifus tahdus mutes un preeš spreedumus kopā fanehmu,
tad no teem ne-eraudhiju wis to eemešlu, kamdeht ihsti Latwji iset no
Latwas, un tas faspreedums, ihpaščhi no wina ehnas pufes apluh-
lots, isliķahs buht nedšihws bubulis, kahdu mehds elikt kweeščōs, s-
trōs, kirschōs, lai šwirbulus no teem gahrumeem atbaiditu. Ar to

\* Mums tahds spreedums naw finams.

laučhu bubuli es jau dabuju eepahstees, kad tas wehl bija dšihws sa-
lošfnis. Jo preešč kahdeem gadeem, kad pirmee Latweešchi gahja us
Ceščh-Kreewiju, Latweešču laičtrahšōs toš lamaja par šwirbulseem, par
wafankeem, kas, faweem mušinatajeem pašlaušdami, ar meesu un dweh-
feli postā eeshot. Bet kad nu tahds dšihws un bļaurš bubulis neko
ne-eešehja, tad šchis wismasal eespehs. Ta pa laičkeem atjaunotā lau-
šču išeščana leezina, ka laudis naw wis šwirbuli, bet ir nadšigi sehni,
kas, bubuleem starp kahjstarpī lihdsami, droščhi loščnā pa širnu lauču
un kirschu dahru.

Prahtigas behru mahtes un aukles jau fina, ka nemeerigu behru
baideščana naw nekahds apmeerinaščanas lihdselis. Jif jo wairak
wajadseja wihta galwahm un laučhu wadoneem šinaht, ka ar baide-
ščanu laudis no aiseščanas ne-atturehs. Bet kas šcho laučhu
štraumi grib aptureht, tam ja-ušmeklē ta ahdere, no kurenes tā štraume,
zelahs, lai to waretu aihdeht; tam jameklē tas išeščanas eemešs
un jaweizina wina isnihzinaščana.

Mans ušdewums ir, to wainu usrahdiht un rahdiht, kā un no
ka ta dšeedejama. Waj man tas isdofees, pahr to negribu šchahbitees,
no peedšihwojuma pahrlēezinahts. Es pašištu laučhu dšihwi, ešmu ari
dašču Latweešču koloniju Ceščh-Kreewijā apmeklejš, un tā to leetu
no abahm pušehm apstahjis. Šchinis launōs laikōs, kur pat Deewa
fwehtais prahts neteel eewehrots, labam zilwekam nebuhš fapihkt, kad
wina labš padoms no tautas meelem top gahnihts un no zilwekem ar
fahjahm mihdihts, bet tam to labu buhs dariht, us Deewa loni zerejet.
Tas ir mans prinzijs.

Kad semneeki, mihfu semiti apmahdedami, fahf lešhajt pa nedših-
weem atmeeneem; kad tee, ušturdamai labibas druwai muguru greeušchi,
fahf pluhhajt nebaudamas puhtes; kad tee, fwehtibas pilnus lopinus
atšumdami, fahf kersihst raibus taurinus; kad illatrs, fawu kahrtu
un amatu newadams, fahro lihst kungu biffēs, un lai gan no dabas
nefataihšis un no Deewa ne-aižinahts, grib buht par filosofu, teologu,
augstmani un mušchneeku; kad tee atšahj fawus Deewa lauzianus un
dodahs us pilsehtu: tad us teem waram mešt kahdu strodsebamu wah-
dinu; — bet kad semneeks, par semneeku palikdams, dodahs til us zitu
weetu, mekedams zitu semes gabalu ar štingratu grunti un leelaku
fwehtību, tad tas pateesi kauna wahrda naw pelnijas, tapehz ka tas til
to melle, kas ir wina wehrtis. Tamdeht wif ir teoti pahrsklatijuschees,
kas tahdus aigahjejus langā, baidē waji tar frohi draude. Tee ir
arajus arkla galā apwainojuschhi, un proti tamdeht, ka tee us preešču
grib preezigaki art nekā lihds šchim.

No weenas pufes luhlojet, es to ušklatitu par Kreewijas fweh-
tību, kad Latweešchi aiseetu us Ceščh-Kreewiju; jo Kreewijas semkopiba
tad dabutu leelaku wehribu un bagatigi ušplauktu. Kreewneeki, tas ir
Kreewijas semneeki, semkopību ušklata wairak par fweešču darbu, —
tamdeht tee paščhi mihle wairak aplahrt stajaght: zirt, teht, draht,
atmeenus šladihst, keegelus striškehht, rakst un ferras dšiht pee ehku un
dšelszetu buhwehm, nekā art, plant un kult. Jif fewa un meita ar

Paspahrnē.

No winpus juhras.

Wifstahstis — Wrihtolans.
(2. Turpinajums.)

4.

Zautrahs deenas bija peestahjuščahs, — masalais nahloščā deena
bija preešč manis mot preeziga; jo Šchenija bija projam, lai, kā pati
to bija teikuš, apzeemotu pahštāmus kahdā mušchā, apšaimē. Wina
bija paščā rihā agrumā ar pasta rateem aishranušā, furi brauja ga-
ram mana brahla mušchā, un tāpat ari peeminetai mušchā. Us
Šchenijas pahbrauščhānū wareja tilai gaidihst wakarā wehlu.

Preeščpūšdeenu es paprlaidu fawas mahtes istabā, klusumā,
daudh un daschadu pahrdomadams, un pehpūšdeenā es ar fawu brahli
paštajagos pa lauceem, plawahm, ganibahm u. t. t., pee kam Greeta
man ari isteiza jautru stahstu, proti kā wina faderinajufees; bet jo
wairak wakars metahs, jo wairak man truhla pazeščanas, ušlauhtees
fawu draugu wahrdus. — Kad mana mahte bija aigahjuš uf fawu
gulamo istabu, es atšpedōs pee walejšahm weeru istabas durwihm, tur
walak wakarā ar Šcheniju biju stahwejis, un noštahjos atkal pahr
dahra falajeem plahšchem us atstahkeem leelajeem kofeem, kas no
mehnes tika apšpīdēti. Zaur fewisšču gadijumu bija notizis, ka es
pa gargeem tur sem leelajeem kofeem wehl nefad nebiju stajajis; bet
tagad tumschahs ehnas mani ar wifu waru wilinaja, lai eijot tur šalo
koku pahrehtā zereht, kureš wafaras naktis wisimihlakee noslephjumi ir
paslephji. Es wehl atstahjos atpakaļ sahlē, waj kahds mani nepa-
mana, un tad es lehnam nošahpu no werandas dahrsā. Mehnes jau
bija patlaban ušnahjis aif ofolu un lastanu krooneem. Dšoli un fa-
šiani auga dahra rihā pufē. Es gahju gar to puš, kuru wehl atra-
dahs glučhi ehna; rofe, kuru es šlepēmbā nolausu, bija jau no rafas
šlapja. Ešpērim dšihwojamai mahjai bija gargis, pa kuru es gahju,
un tas mani eewēda bešōs gresnuma krumdōs, is kureem šchur un tur
wehl ari bija eeraugams tahds jafminu seebinsch. Behz tahda brihtina
es eeti fu plātā gangi. Waj tas bija tas patš, kas mani, stahwot sahl-
es durwis, pamudinaja, eet dahrsā zereht, to newareju pateikt. Es apstah-
jos un klauschjos us wabolu un taurinu lidofchānu pa gairu starp kofe-
em. No plātā ganga wēda wairak trefišču augstahōs un šchaura-
fōs gangōs, kuruš gar abahm pušehm eeslehdja augstah lapu feenas,
tā ta pa tahdu gangi eijot, redseju tilai masu gabalim no debēš
welwēs. Šchādā weentulibā mani pahrehma drebuli, un man lihahs,
ka waj apmādhšōs. Un kad nonahju tur, kur diwi gargi krusojahs,
tad man isliķahs, kā kad otrā gērgi mehnes gairchamā eeraudšitu

gresni gehrbušchōs dahmu, ar šaitu jaunekli apafsch rotas stajagam.
Bet tadšču wišs bija un palika šlufu; tilai naktis wehšma puhta kā
elpas wilzeens zaur koku lapahm.

Behz ilgahs stajagščanas krusneem un šchēhresant es nonahju
pee uhdena malaš, pee dihta, kas, pehz manahm domahm, bija kahdus
šintu folus garsch un warbuht ari til pat plātš, kam wisaplahrt auga
deewagan augsti šakumu un gresnumu truhmi un ari daschi augsti koki.
Waltahs uhdena rofes lihgojahs pa uhdens wirsu, un dihta widū bija
nostahdihts smuks tehls, kas ari bija is agrakā mušchās pahrwaldneeka
lahkeem. Tehls patlaban bija pazehlis weenu kahju, kā kad tairfahs
kahpt uhdeni; ar weenu rofu winšch turejahs pee šlins gabala, eelams
ge otru peectureja apšerito drahnu, tihri kā kad negribetu, lai neluhgti
weeš winu pamana, kamehr winšch atrodahs uhdena wiktōs. Seiju
es newareju tehlan redseht, jo winšch luhlojahs us wisneem.

Šcho weetinu apluhlojet, ko daba til trahščhi no fawas pufes
bija apbalwojuš, un kas tagad til romantiski no mehnes gairinas tika
apšpīdēta, man isliķahs, kā kad es buhtu eegahjis fwehtā weeta, kura
naw wis atkants buht. — Man aif mugurās bija foka behtis. Us tā
es apšehōs, un tad wehl labu brihtinu apluhloju smuko tehlu, kas
ari pateesi wareja tilt nosaukts par Wenuju jeb škafstuma deewelli.
Rešinu, waj pateesibā tā bija, jeb waj tilai man tā isliķahs; tehla
šmuktums manim atgahdinaja arweenu Šcheniju.

Beidfoe es pezeehlos un aikal, beš bešlahda nomehrla, stajagu
pa dahrsā gargeem. Ne tahl no dihta, ko nupat biju atstahjis, es
atrada kahdā ar semeem krumneem apaugušā weeta tehla pamatu un
daschas wina atleelas. To šarpā bija ari šipra wihriščhā lohja. Kas
par tehlu us šchi pamata bija reiš stahwejis un dahrsu puščhōis, to
newareju wis pateikt.

Sahlu domahnt un gudrot, kas gan tas par deewelli buhs bijis,
jo wifadā wifšē gribeju to dabuht šinaht; bet tas negahja wis til
weegli. Wehleoš, wehl aiseet us to weetu, tur biju sehbejis, un ap-
stahiht pa otrahm lahghahm Wenufa tehlu; bet lai ari gahju, kā eedams,
un melleju, kā mekedams, man wairs ne-šdewahs tahs weetas atrasi.
Beidfoe, kad no blakus-ganga eegreesos leelā gangi, es pamaniju dihta
galu, un domaju, ka nu driš aikal buhšču tai paščā weeta, kur jau
agrak stahweju. Tas bija pawifam brihtihščigi, ka es wareju tā ap-
malditees. Bet es gandrihš fawahm ašim netizeju; tur dihta widū
gan wehl tehla pamats pazehlahs, un ari baltahs uhdena rofes pa
wisneem lihgojahs. — beš baltā tehla wairs nebija. Es to nefeapratu
un štahjos, brihtinu fajuzis, us dihta. Kad nu tā pahr uhdeni dihta
garumā luhlojos, es eeraudhiju tur wina malā apafsch kofeem baltu
jeewešchā stahwu. Wina bija atšpedufees pee foka, kas dihtmalā
auga, un luhlojahs dihta uhdeni. Man isliķahs, ka winas drahnas ari
wehjšch plewinaja. Kas tad tas bija? Waj tad deewi fahla stajaght
aplahrt? Rakts jau nu gan bija. Uhdeni atšpīdēja swaigšes; pa

koku lapahm riteja rafa, un daschs pileens ari nofrita ešarā un dahrsā;
attahstahs weetas ari laštigalōs pogaja. Es gahju pa koku ehnu gae
dihmalu. Kad es tuwojos, feeweete pazehla galwu us augšču, un es
eeraudhija Šchenijas bahlo seiju; wina tapa til gairchi no mehnes ap-
špīdēta, ka es pat winas sobus wairam ušfahstihst.

„Šchenij, waj tu ta eš?“ es eefahlu.
„Ja, Alfred, es!“ wina atbildeja un nahja man preti.
„Kā tu eš tē enahlfu?“
„Pee dahrsā wahrteem es islahpu is pasta rateem.“
„Domaju, es klufi fajiju, ka deewelle buhtu nošahpušū tur no
fawa pamata.“

„Ja jau ir fen nošahpušū, waj ari warbuht nogahsufees; es wi-
nas tur nefad ne-efmu redseju.“
„Bet es wina wehl redseju preešč kahdas zetortdahas štundās!“
Šchenija kratija galwu. „Tu gan eš bijis pee otra dihta; tur
marmora tehls ari tagad wehl stahwehs. Alfred, tē naw nefadū deew-
welle; tē tilai ir nabaga zilwehu behrns, kam wajjaga palihdsibās.“

„Šchenij, tew wajjaga palihdsibās?“
Wina palozija galwu.
„Ja tu, kā wakar pati isfajiji, mani pateesi wehl pahsthi un
gribi pahsthi, tad šati, kahdas palihdsibās tew wajjaga?“
„Naudas,“ wina sazija.
„Šchenij, tew wajjaga naudas?!“ — Šbrihtnijas es ušluhloju
šcho bagatibas behru.

„Nepraš wis, preešč kam man tahs wajjaga,“ wina atbildeja;
„tu jau driš to dabuht šinaht.“ — Tad wina isnehma fawu kabatas
drahnu is leščas un iswihstija is ta gresnuma leetu, kura redseju sa-
lus akmeenus, kochi šahahrtotus. „Man naw isdewiga brihšcha, šcho
rotu pahrdot,“ wina sazija; „waj tu gribi rihst manā weeta to paba-
riht?“ — Un kad es ašumirli kamejos, us to atbildeht, wina wehl
ahtri peebilda: „Šchi rota naw ne dahwinata, ne mantota; es winu
pati pirtu par fawu kabatas naudu.“

„Bet, Šchenij, kamdeht tad tu ne-eij pee fawa tehwa?“ es
prahju.
Wina kratija galwu.
„Domaju, ka winščh bagatigi par tewi gahdatu,“ es fajiju
tahfak.

„Ja, Alfred, winščh makfa par mani bagatigi!“ Un kamehr wi-
nas balš wehl wifai triheja, ta peebilda: „Šchim wihram es nepa-
spehju luhgt.“

Wina atlahpahs foli atpakaļ un apšehdahs uf behta, kas tur
stahweja. Tad wina atšpeda galwu ahās wōlās.
Waj tad tas ir til wajjadšigi?“ es prahju.
Wina mani ušluhloja, un tad sazija nopeetni: „Man zaur to ir
ja-špīlda fwehtis peenahfums.“



govi usar un ar zirpi nozehr, ar til wajaga abahm peetik, un ari wiru pa semu imitinaht. Turpreim Latweeschu semneki semkopibu uskata par wirreeschu darbu, kas pagehr pilnigu wiru prahtu un spehku. De pee semes darba seewischkas ir nullehm lihdsigas, kas til geld pee tuffchu weetu ispididichanas, bet kas nekad nestahw zipareem, tas ir wirreem, preefscha, un kurahm weenahm paschahm bes teem naw nelahdas wehrtibas.

Latweeschu semneeks ir zaur zaurim semkopis; zaur wisahm wina dshflahm tel mihliba us semes kopshanu. Tapehz es faku wehl: es to uskatitu par Kreewijas sweektibu, kad Latweeschu aiseetu us Gelfsch-Kreewiju, — bet til tad, kad Latweeschu Kreewineekem lihdsalitu semkopibas mihlibu, tikuschibu, ischaltibu un darba fapraschenu. Bet zil ilgi tas buhs dsirdams, ka tas tagad schan, proti, ka daschi Latweeschu Gelfsch-Kreewija padodahs us kuhribu, derschenu, neschkistibu, — til ilgi es Latweeschu aiseeschenu us Gelfsch-Kreewiju ne-uskatu wis par Kreewijas sweektibu. Tahda aiseeschana ari Latwai un pascheem aishgahjeem naw par sweektibu, bet ir par postu; jo ta isputina kreetnu tautu, pamafina darba spehkus un apgruhtina semkopibas seedeschenu un breeschenu.

Kreewiju ar Latwu fahidshinot, newar leegt, ka Kreewija gan weeglaki kreets semkopis dshkas selta kalnus atradihs nekā Latwa, bet ari newar flehpt, ka til teem tas kalns atwehrees, kam ir selta pakaween apskalts kumelinsch, ar ko us ta kalna usjaht, un selta lemesechem arks, ar ko to kalnu apstrahdaht, tas ir, kam ir til dauds naudas, ka tas bes karofchanas ar nabadsibu war turp aistift, semi nopirt un fainneezibu cetahst. Bet kad nu Latweeschu aishgahjei us Kreewiju ir til tahdi kalwini, kas ziteem kalpot leekahs buht pa dauds bagati, bet par grunts ihpafschneekem tift, ihpafchi sweekschumā, ir atkal pa dauds nabagi, tad tee tos selta kalnus naw atraduschu, neds ari atradihs, bet tee arweenu purwa atdurfes, un galwu fahemuschu, atpakal greesfees, jeb teem sweekschumā ar nabadsibu buhs kajajahs.

To ari newar leegt, ka Kreewija weeahm seme dauds lehtaka nekā Latwa; tur par tikdauds semi war pirt par dsintu, zil te par gadu rentes jamafā; bet to ari newar flehpt, ka semes augli tur par til pat dauds lehtaki, ka pati seme, un tā tad isnahl til garsh, til plats. Maises tur, sinams, deewagan, bet zilweks neshihwo no maises ween, bet ari no naudas. Latwa ir ari maises semite, — te ir maises Deewa sweektiba; bet tihlids semes auglu zena kricht, tad semkopji fahf fuhdtees pahr grubteem laikem, kaut gan apjirkri pilnum pilni no labibas. Redsi, to dara naudina.

Tā nu ne wis Augstais Kronis, neds kungi semi fadahrsina, ka melschas to melsch, bet to dara semes augli. Latwas semes auglu zena daschus gadinus auga arweenu augumā, un lihds ar wina ari semes wehrtiba. Tagad abas stahw us domahm: kad weenas zena zel-sees, tad otras nepaliks nezhelusees; kad weena kritihs, tad kritihs otra tai pakal. Tā tas eet arweenu un wisur, til ar to starpibu, ka seme naw til weega, ka wina augli, un tamdehl pa tahdeem pat kahpeeneem newar eet augschā un semē. Semes augli ir kustama manta, seme ir nefustama, ko kontrakti fahmadfina, bet ar weenadu likteni. Til garsh, til plats. Bet semneki, ar tahdu lihdsfwaru naw meerā. Teem dascheem patiftu, ka grauds buhtu smagaks ka wahra, teksh leelaks ka gows un puhrs dahrgaks nekā puhra-weeta. Bet tahdi briknumi nedsinst neds Latwa, neds Kreewija, un naw atrodami ne pat fodu semes strehki, kur wis aug bes flehseem.

No manem wahrdeem redsams, ka es laudis neds us aiseeschenu flubinu, neds us palikschenu labinu. Es esmu, ka mehds teikt, pawifam neitral, tas buhtu nepuschneeks, kas neds us weenu, neds us otru pusih stahw, neds no weenas, neds otras puses kahdu labumu gaida; jo ne-esmu senturis. Tahdam buhdnam, man weegli eespehjam, to flaidru pateesibu runah; tahds buhdams, es melleju til ween zitu labumu, schē paschu senturu un wina gahjeju.

Kreewiju fahhdedams, es tai waretu pahri dariht; Latwu newajadfigi ussteidams, es to mahletu ar zitadahm pehrwehm, fahdas katram redsams. Latweeschu tehwijs mihlehtibas juschenu eekarsinadams, es leetu elji eelsh tam leemahm, kas kwehlo eelsh weenpufigu patriotu dseemahm: — Schē esot Latwu tautas dsimtene; til Latwu

jeem ta seme no pascha Deewa esot edota; Latweeschu til tahs semes ihstneeki, un ziti wisi tibri sweekneeki, kureem pee tahs semes ne-esot nelahdas teesibas. — Tahdas leemas ir eenaidibas un nepateesibas uguns; jo wehsture leezina, ka schē naw wis Latwu tautas ihstā dsimtene; tehwijs rekta faka, ka schē ne ween Latwu tehwijs, bet ari katra zitas tautas zilweka, kas schē peedfimis waj peerakfihst. Un Kreewijas walfis likumi, kas ikweenam pawalstneekam, Relatweetim, usleek par peenahkumu, ar fawu mantu un fawahm asinim aishstahweht Latweeti un Latwu, un tapat ari Latweetim dara par peenahkumu, ar fawu mantu un fawahm asinim aishstahweht katru Relatweeti un wisu Kreewiju, faweeno Latwu ar Kreewiju un abas padara par weenu paplaschinatu tehwijs, kuras behrni ir wisi pawalstneeki, fahdas tautas buhdami un kahdu mehli runadami, un kureem wisem buhs ne ween fawu Semes-tehwu bihtees, mihleht un zeniht, bet ari fawā starpā brahligi kopā us-turetees; — weenam par otru dshwot, weenam par otru nomirt; — katram fawā kahrtā, katram fawā weetā. Tapehz naw wis wajadfigs, ka wisi kopā fakustu, ka ikweenam, kam buhs gatawam buht, preefsch wifas Kreewijas nomirt, ari wisu Kreewiju wajadsetu apdshwot. Tapehz naw wajadfigs, ka Latwi aiseetu us Kreewiju. Bet kapehz tee to dara bes likumigas wajadfibas?

No wehstures sinahm pahrliezinahts, ka wifas tautas deenwidōs dsimuschas, ari Latwu tauta, un ka zaur wina pee-augschenu leela kauschu straueme izhelusees, kas arweenu us seemeem tezejusi, kamehr pee kahdas juhrs atdurfes, kur ta ar laiku, zaur jaunu pee-augschenu, par atboti, atpakalstrauemi, fahelusees, pluhst atkal atpakal, fahnu tahs tuffschahs weetas peepilidama (it ihpafchi Wahzija tahda kauschu strauemes atbote manama, kas gahschahs ari Kreewijas robeschās, tahs pustuffschahs weetas eekemdamā), es fahku domah, ka ari tee aiseedamee Latweeschu peederetu pee tahdas atbotes. Bet kad Wahzijas atbotneeki, ne ween amatneeki, bet ari semneeki, te wehl tuffschahs weetas atrob, tad redsams, ka Latwu tauta wehl nepeld tani kauschu strauemes atbotē, un ari no dabas neschehliga likuma neetek us Gelfsch-Kreewiju projam rauta.

(Turpmat beigums.)

## No ahrsemehm.

**Wahzija.** Drihs pehz Italias ministeru presidentā Kripi'a ari Austro-Ungarijas ahrleetu ministeris, grahs Kalnoti's, bijis Bismarka muishā, tur ar wareno Wahzijas walfiskanzleri farunates pahr tagadeem un nahkameem politikas apshahkem. Sinams, ka tahda draudfiga zemofchanahs stary to triju Widus-Eiropas leelwalfstju augstakeem eerehdneem jo swariga leeta, kas wisahm zitam leelwalfstihm ja-ee-wehro; tomehr schis notikumis awifēs tikai mas tizis pahrpreefīs, tamdehl ka ikfats fina, ka zaur to, ka Wahzijas draudfiba ar Italiu un Austriu teel wehl gruntigati nostiprinata, nelahdi pahrgrosijumi newar notift, jo schahds draudfibas weenigais noluhks tikai ir — pasauls meeru usfureht.

**Ahrsemju Schihdi** jo deenas jo wairat palek lepnaki un pahrdroschi. Tagad kahds Schihdu mahzitajs Anglija isdomajis schahdu leetu: Schihdu tauta esot isklidushi pa wisu pasauli, un wifas semes esot dauds bagatu Schihdu. Teem nu buhtu weegli isdaroma leeta, til leelu kapitalu fahafst, ka ar wina waretu nopirt wisu Palestinu jeb Kanaānu, lai ta atkal, ka wezōs laikōs, waretu palikt par Schihdu semi un Schihdu walfi, kad pasaulē iskliduschu Schihdi tur aiseetu un no-mefios us dshwi. Tas nu nems nebuhtu nelahds kanums, un ari krichteem tas tikai waretu buht itin pa prahtam, ka wisi Schihdi atshatu krichti tautu semes un dotos projam us tahs Afriju; tos laikam wisi pawaditu ar jo preezigahm ardeewahm. Bet minetā Schihdu mahzitaja isgudrojumam un usajinajumam wehl fawads domu pipars flah, zaur kuru tas tikai dabon to wisem Schihdineem patihkamo gahrūmu. Proti jaunais Moses, atgahdinadams wisem pawahstamo pateesibu, ka Schihdeem nepatihl strahdaht, faka, ka wineem janemot lihdsā krichti strahdneeki, kureem buhtu ja-apstrahda seme un wisi grubte darbi ja-isdara. Tā tad Schihdi grib tikai buht par semes ihpafschneekem, muishneekem, baroneem, ministereem, walfis eerehdneem,

wirfneekem, tirgonem u. t. j. pr., turpreim krichteem japadara par kalpeem un algadshem. Un til beskaunigu preefschlikumu Schihdi tagad eedroschinahs itin klaji pahrpreef, daud Anglu, Frantschu, Wahzu u. t. j. pr. awifēs fawu usajinajumu isfludinadami.

**Italijs.** Italias kchnina brahlis, Aosta's herzogs, schinis deenas apprezees ar flaisito prinzezi Letiziju, is bijuscho Franzijas keisaru Napoleonu zilts. Wina brahlis, 26 gadu wezais prinzišs Wiktors, dsenahs tam mehrtim pakal, rei atkal uskahrt u fawu zilts tehwu tronī, t. i. palikt par Franzijas keisaru. Turpreim wina tehws tahdas zeribas pawifam atmetis pee malas. Schis leetas dehl abi, tehws un dehl, tā fahilbojuschees, ka weens otru wairs nems newar eerehst, un tamdehl Wiktors ari nebija eeradees kahlas.

**Greekija.** „Kölnische Zeitung“ sinu, ka Greekijas kchninsch Georgis us to domajot, no waldbibas pawifam atkahrtēes un to atdot fawam deklam Konstantinam. Wifsch fawā tehwsēm, Dahnija, nopirzees smuku muishu, kur tad wifā meerā un klusumā fawu dsh-wihs wakarū grib pahrlaist. Kchninsch Georgis nems wehl naw wezōs wifēs, jo wina tehws un mahte, Dahnijas kchninsch un kchninene, wehl pee dshwibās un Kreewijas keisarene ir wina mahsa.

## No eekschsemehm.

**31 Blozās.** 24. Augustā te eeradahs konterbandneeki ar tuhtu, shdu un zitam shlahm wreehm; bet schoreis teem ne-isdewahs waldbihai isbeht. Nakti us 23. Augustu konterbandneeki faguschēes no Pruhfai ne tahl no Mawas pilfēhtas pahri robeschahm us Kreewiju, bet tikuschu pamaniti no robeschfargeem. Robeschfargi mehginajuschu tos peectureht, — bet konterbandneeku bijis wairat nekā saldatu, un tee fahfuschu us pehdejem schaut; 3 saldati tikuschu gruhiti eemainoti un weens pawifam noschauts. Galigi zits nekās ne-atlizees, ka, kad tee jau bijuschu robeschahm pahri, teem dsihtes pakal. Weens no robeschfargu ofizereem, pahrgrehtēes par semneeku, dsinees blehschem pakal un nowaktejis, ka tee eebrauz Blozā. Te tas noslatizees, kur preze teel nolitta, un tad pasinotis polizejai pahr wisu, ar kuras peepalihdsibu ari laimejees 48 konterbandneekus apzeetinaht un 18 bodēs uset asleegto prezī. Tagad leeta nodota peenahzigahm teefahm.

**31 Sagrobijas meestina.** Warschawas gubernā. 28. Augustā te notizis behdigs atgadajums. Minetā deenā pee schi meestina apmetees 31. referēes batakōns, no manewereem nahhdams, us naktis korteli. Preefsch saldateem tikuschas, ka tas weenumehr zelā mehds buht, semē eekaktōs fatlōs wakarinas gatawotās. Kad nu saldati nahfuschu pehz wakarinahm, weens no teem zaur ne-usmanibu tizis no otra eegruhstis wahroschā katlā. Lai gan nelaimigo azumirkli no katla israhwuschu, tad tomehr tas bijis jau til breekmigi nopluzinajees, ka pehz 20 minūtehū nomiris. Uhd. Ligathne.

**No Nehwales.** 6. Septemeri tur tika atkahrtē Igaunijas landtags.

## Widfeme.

**No Sprehstina.** Scheijenes palihdsibas beedriba, kura tapa schi gada 10. Janwarī dibinata, ir 24. Junijā no eekschleetu ministrea kunga weetneeka, senatora Plehwees, apstiprinata. Generalfapuhji notureja 11. Septemeri.

**No Stribwereem.** Salwes muishas ihpafschneeks, grahs Pauls Schuwalows, ka wisem sinams, ir Kreewijas suhtnis Wahzija. 1. Septemeri schis kungs, kas gandrihs wisu gadu usfuras Berlinē, nu schē atbrauz, fahdas nedeas atpuhstēes no fawem politischem darbeem. 6. Septemeri, pulksten 2ds pehz pusdeenas, schē ari atbrauz no Berlinē Wahzijas ahrleetu ministeris, grahs Herberts Bismarka, wezā Wahzijas walfiskanzlera firta Bismarka wezafais dehl, grahu Schuwalowu apmetleht un wina muishas mehchōs medibas notureht. Grahs Schuwalows fagaidija fawu augsto weefi stanzijs, un tad wina aiwdeha schetrijuhgu kareeti us fawu muishu Salwi.

**No Rembatas.** Schis lapus 32. nummurā tiku sinotis, ka fwehtdeem, 24. Julijā, scheijenes keisteru mahjās bija baptisti is Nih-

„Un waj tad zītadā wifē to newar ispididht?“  
„Es nelahdas zitas wifēs nestu.“  
„Nu, tad dod man to rotu!“

Wina to darija, un es fahemtu rotu ar eekschigu nepatifikschenu. — Schenija bija, ne wahra nerunadama, muguru atspeedusi pret behta lehti, tā ka mehnes stārs apshidēja winaš rofu, to ta bija nolikuf us flehija, un es pehz gadeem nu atkal eeraudshju masos, tumshos pusmehnefchus pee winaš nageem. Nesinu, kamdehl es pahr teem tā farahwōs un us wimeem nosfatisjos tā apshlbi. Kad Schenija to pamanija, wina nolika fawu rotu ehnas pufē. „Alfred“, man wehl ir weena luhgshana,“ wina fajija.

„Schenij“, faki tikai!“  
Wina paleeja drufku galwu. „Preefsch kahdeem gadeem,“ wina eefahla, „kad mehds tā behrni weens no otra atwadijamees, es tew eedewu masu gredfenu. Waj tu to wehl atmini?“

„Kā tu wari tā prahtih. Waj tad tu pahr mani schaubees?“  
„Ja tu schō neela leetinu ir til daudh zeenijs, ka wehl lihds schim brikdim usglabajis, tad luhdsu, dod man to atkal atpakal!“ wina fajija.

„Ja tu tā pagehri, tad ari gribu to dariht,“ es atbildēju. „Man jau naw nelahdu teesibu, tawu mantu aistureht.“  
„Tu nesaproti mani pareih, Alfred!“ wina issauzahs. „Al, ta ir weenigā peeminas shime no manas mahtes!“

Gredfenu un bantiti, to walfaju apafsch fawas fakla drahnas, es jau biju fahwehriš rokā un to pasnerdsu Schenijai, teidams: „Schenij“, fahē tas ir, — bet peedod, man tadshu ir schehl!“

Wina bija preehshusees. Es redseju, ka winaš feija nozarfa; bet tadshu, itin kā ihsti negribedama, wina issteepa rotu pehz gredfena un to panehma.

Es wehl nepapshju wina no fawahm rofahm islaidi, — es wehl to tureju zeeti. „Preefsch ihja laika,“ es eefahku, „schis gredfens bija tikai peeminas shime no winaš laipnahs spehles beedreēs is behrnu deenahm; bet tagad tas nu ir zītadi nogrosijees, un proti — deenu no deenas wairat, kamehr te usfuros.“

Es aplufu; jo wina mani usluhfoja ar tahdahm aghm, ka tad es to buhtu deewāsin kā aishlehtis. „Alfred“, nerunā tā,“ wina fajija. Schos wahrdus es ne-ewehroju, bet fahku winaš rofu, to ta ari meerigi manā rokā atshahja. „Schenij“, nem schō gredfenu, — bet dod man tai weetā fawu rotu!“ es fajiju.

Schōs wahrdus es ne-ewehroju, bet fahlehu winaš rofu, to ta ari meerigi manā rokā atshahja. „Schenij“, nem schō gredfenu, — bet dod man tai weetā fawu rotu!“ es fajiju.

Wina kratija lehni galwu. „Krahfota zilweka rofu,“ wina klusu fajija.

„Tawu rotu, Schenij“. Kas mums par daku gar zitu!“

Wina stahweja, bes ka buhtu pakustejusees; tikai trizhedamā roka, kas wehl bija manā rokā, leezināja, ka ta wehl ir dshwa. „Sinu gan, ka mehds eem fmulas,“ wina fajija, „til fmulas, ka spehjam peekrahpt, peewilt, tapat tā grehts, kas jau zaur mums zehlees. Bet, Alfred, tewi es negribu peewilt.“

Un tadshu, kad, ne wahra nerunadams, fawas rokas pehz winaš issteepu, tā metahs pee manas kruitis, ar abahm rofahm mani apfampdama. Wina mani usluhfoja ar fawahm leelajahm, platajahm aghm, kas tā behdibinis manā preefschā rehgojahs. „Ja, Schenij,“ es fajiju, un man lihahs, ka kad drebuki mani pahremtu, „tu pateesi eš fmulas; wina kaunā deeweke nebija fmulaka, kas fagrosija zilweku firdis, ka tee wifu aismirsa, ko reiš bija mihlejuschi! Warbuht ka tu ari pati eš fchi deeweke, un staiga schini nakti aplahrt, lai aplaimotu tos, kas tewim wehl usfajahs. — Nemehgini wis tilt wala; es sinu, ka tu eš tahds pat semes behrns, tā es, paschās juhtās fawaldshnahs, — un kā naktis wehsmā zaur toku lapahm puhsh un ismihst, bes ka to redzetum, tā ari tu fawā reišā neishlā un nosudih. — Nerahjees ari us neredfamo waru, kas mūs speeda, til mihli aplamp-tees. Mehds leekam grunts akmeni tam nomam, kas wehlatōs gadōs mums jahuhwē un ari japabēds.“

Lehni es atswabinaju fawus kameeschus no winaš rofahm. Tad es norahwu bantiti, kas bija pee gredfena, un usmauju pehdejo Schenijai pirkfā. Wina man peeglaudahs kā apmeerinahst behrns un pahrtahdu manu rihfoshanos nesajija ne wahreda. — Kad pehz kahda brikhtina nonahjahm pee otra dshka, Wenusa tehls pateesi wehl stahweja uhdenti starp baltajahm pukehm, un es biju pahrliezinahts, ka pee maneeem fahneem ir tikai mirstigs zilweks.

Lehni fokodami, mehds beidsot isnahjahm is atshlateem gangeem un eekifahm klajakā dahra weetā, no kuras warea apluhlot dshwō-jamo ehfu. Te es eeraudshju, ka mans brahlis ar fawu feewu apgahf-motajā sahle nopeetni farunajahs; wini abi sofoja pa ishabu no weena gala us otru.

Schenija drufku paleezahs, un pirmš wehl to famaniju, wina jau bija is manahm rofahm pamukufi; bet til pat schigli es to atkal fahwehru.

„Alfred, dari, ko apsoliji,“ wina fajija; „un wifu zitu aismiristi!“ ta wehl klusu peebilda.

Un tad Greeta zaur walejahm durwihm isnahja un naktis klusumā fawu: „Schenij, Alfred, kur tad juhs efeet?“ — tad wina manim dedfigi luhdja: „Nerunā pahre to nelo; nesaki ari netai wai mah-tee; mehds nedribhjam wina apbehdinahi.“

„Schenij“, bet es tewis nesaprota!“

Wina speeda stipri manu rofu, un tad ta mani atshahja un jau stahweja blaakam Greetai us werandās. Isfabā, pee lampas gaismas,

fwainene mūs abus apluhfoja, pee kam ta, allash pawihpsnadama, kratija galwu.

5.  
Nahfoshā rihā itin agri es jahju us pilfēhtu, lai ispiditu fawu folijumu. Pilfēhtā nonahjis, es litu diweem juweleereem apspreef rotas wehrtibu. Nota bija deewagan dahrga; bet manā kasē ari atrodahs toreif brangs naudas grahs. Tā tad waretu gan Schenijas rotas wehrtibu famakfah, un es nosfatiuju no fawa lihdpawemētā krah-juma til daudh, zil wajadseja. — Kad tas bija padarihst, es brikhtinu pasfagajōs gar ofiu. Ofiā stahweja fmulas, leels kugis. Kā man kahds matrosē stahstija, tad kugis bija gatawōs, braukt us Wafar-Zndiju.

„Uf winaš dsimteni!“ es pee fewis fajiju, — un domas pee Schenijas mani til loti pahraehma, ka man, tā fakot, tahs wairs nedewa nelahda meera; tikai tad es ka drufku aprimu, kad biju zelā uf mahju pufi.

Ihš preefsch pusdeenas es eegahju dahrja sahle. Tur nebija weena zilweka; bet zaur durwihm es eeraudshju, ka Schenija dabrid runā ar kahdu wezaju, pawahju kungu. Drihs pehz tam minetāis kungs winaf fahedja peeklahjigā wifē rofu un to weeda pa gangi namam tuwaki. Kad tee tuwaku peenahja, es redseju, ka schim wihram bija gandrihs balti mati; bet is wina loti tumshahs feijas luhfojahs diwi waldboshas azis, un wina ihfā galwas palozifchana leezināja, ka tad radis pawehleht. Winaam bija balts fakla lafats, ar dahrgu faklu fapraufis. Es ari sinaju, ka schis kungs ir Schenijas tehws, bagatais tirgonis un mans onkulis, lai ari atshlakā lihnijs, ko es wehl libl schim nekad nebiju redsejis. Wina isfata fapafseja itin labi ar to eedomu, kas man bija puikas gadōs pahr schō wiru. Un tagad es ari dsirdeju wina balst, kas man flaneja itil fwehshi; wifsch runājo dahshus strupus wahrdus, ko es itin nems nefapratu.

Kad nu nejutōs spehja, schim wihram stahditees preefschā, tad jau demōs projam, pirmš wehl nahjei mani bija pamanijuschu. Schenijas isfahōs durwis bija wala. Es eegahju isfahā un — pehz mufsu norunas — noliku dahrgo rotu seenas fapafiti, kas atradahs wirs dur-wihm. Tad es nogahju fawā isfahā un, gluschu fahustinahstis, nometōs uf sofajas.

(Turpmat wehl.)

## Drupas un drufkas.

Kahds wahrdōs pahr kursemes brikhwalifchenu. Senata pawehle pahr kursemes brikhwalifchenu ir isfajija 25. Augustā 1817. gadā. 30. Augustā 1818. gadā tika Zelgawā, Wah-



gas atnahkufchi, notureht deewakalposchanu. lai waretu fcheijenes lau-  
dis cepafstinaht ar famu tizibu un fawabm deewakalposchanam. Ar  
pirmo atnahkufchanu teem bija laimejes peedabuh minetahs mahjas  
faimnezi pee famu tiziba, kura jau eefch tahs ari efot noftrifita.  
Bar fchafch lowu tee bijufchi prezigigi, un tamdeht tee atnahkufchi  
otro rechi fwehdeen, 21. Augustä, — bet fchoreij teem nebija laime-  
jees, neweenam ihwilt famu tizibu. A. D.

**Zi Zehfu aprinka.** 1. Septemberi. Labibas mehnefis pagah-  
jis un femkopis reds, ko tas winam atnefis. Wispahrigi war fpreest,  
ka femkopji iffalabs un ir meera ar fchi gada plauju. Wafaraja pa  
leelakai dafai gataws un teel ptauts; til fmagakäs femes meefchus wehl  
redf fahreede. Augustä bija ari falnas femakäs weetas, kahdas naktis  
trih, bet tihumeem neflahdeja. Bahrigo kartufelu laftri jau ap 15.  
Augustu fahfa tapf melni, — bet ifturigo fugu laftri ir wehl lafi.  
Mudfus efehft, bija idewigis laifs, un tee redsami dauds weetas jau  
smulki lafi, — jo walguma naw bijs trufkums. Wefeliba zilweleem  
un kufioneem wispahrigi laba, — til tumfchafahs naktis jau idewiga-  
kas, kur war pehz otra mantas dshitees, lamdeht pahf fahdshahm jau  
wairakäs weetas dshid fchelojamees. Top ifteiktas wehleschanahs, lai  
lagfu fods tapfu fipri ween pa-afinahts. Newar jau fazijht, ka maifes  
newar nopeluhit un tamdeht jafog, — bet kas fog, tas fog tilai dshif-  
wes flinkuma un palaidnibas dehl, un pahf tahdhem jau gan war fa-  
zjht: Kas jau dshiwä boja ghajis, ir ar wehrtes, ka tas nihfi! A.

**Zi Lautera.** Zehfu II. draudses-teefta top fchini mehnefi pah-  
zelta no fcheijenes uf Pafulamufchu. Lihdshinigä firmä un zeeni-  
jamä draudses teefnefcha J. v. Klota weeta, kurfch patf no teefnefcha  
amata atluhdsees, atnahs pahf fchihis draudses-teeftas preefchneeku Zehfu  
VII. draudses teefas fungs no Sijuma-Welenas.

**No Kalfnawas.** Scheijenes S. mahjas wezs, isdeenejis sal-  
dats padarijis few galu, pakahrdamees. D. pufmufchä nodega bran-  
gas rijas. J. mahjä lagfi pagrabu atlaufufchi un kahdas podus  
fweesta un peema aifnefufchi. — Kä labu wehfti waru peemineht, ka  
fcheijeneefcheem peeteekofchi labs gads, wefeliba un meers no fawiflar-  
pigahm Kildahm, kas, wifu topä fanemot, ir deewagan fwarigis, pahf  
to Deewam japateizahs. E.

**Bar Walmeeras aprinka preefchneeku apftiprinahts kolegiu-  
afefors Mafkims Fodejew.**

### Kurfeme.

**No Zelgawas apfahrtnes.** Zaukä wafara jau fata ardeewas  
un rubens eenem tahs weetu. Ghajju putni jau fatafchahs aifzetof uf  
„Alto femi“, pulzedamees pa jaufakahm deenahm leelakäs bardis, itin ka  
ifmehginadami fphahruis uf tahfo zefu, kuru teem mehrift naw wifai  
wegla leeta. Beddeligas ir wehl fchi; tahs patf wehl 5. Septemberi  
redseju leela pulkä fkeaidot. Rebuhtu jau to nemas par eewehrojama  
turejis, kad man agrati nebuhtu par eewehrojama ilizees kahds „Ztagas  
f. St. u. L.“ fimojums, kuru lafiju „Latw. Awifchu“ 35 nummurä  
no Kurfemes Leifchmales, ka tur beddeligas jau 8. Augustä aifzeloju-  
fchas, un pee mums tahs wehl mehnefi wehlahu bija redsamas, un to-  
mehr attahfums tilai, ja dauds, tad 5 juhdes lihds minetai weetai.  
Tagad, 8. Augustä, no Leifchmales agri aifzelojufchahs beddeligas ne-  
buhf wis uf filto femi ghajufchahs, bet gan tilai pee mums Zelgawne-  
keem atlaudufchahs. Tä tad mehß teitan ap Zelgawu waram zereht  
uf garu rudeni. Semkopji tagad naigi raujahs ar wafarejis un atala  
pfaufchanu un eewahkfchanu, kurfch tagad pee jaufa gajfa brangi fe-  
lahs. Atals fchogad loti dahrgs, ka tas ilgam naw redsehts. Zel-  
gawas plawäs ne reti makfa 10 rubtu par puhra-weetu, kur dascham  
til inahf no puhra-weetas plawäs pee 3—4 birkawahm feena. Tas  
nu, protams, ir loti dahrgi; jo efam eeradufchi, neplautu atalu tilai  
tä uf 1 rubtu par birkawu wehrtseht, bet tagad ir jadod 2—3 rubtu  
par birkawu neplawas fahles, un dasch wehl ari dauds wairak fa-  
makfa. Iwauku mafchinas beefchi ween war dshirdeht ruhjot; jo nopeetni  
tahs tagad raujahs ar labibas kulfchanu, kura fcho wafarä tä widuwejä  
mehra augufi; ihpafchi meefchi un lini ir labi. Kartufelu fchogad dau-  
dseem mah ween apafchä. Sakau dahrti fahw puhlihdß labi. Tilai

harnija, pirnä pateizibas deewakalposchana notureta. Keifars Alekfan-  
ders I., zelä uf ahremehm, ka ari torefejais Baltijas generalguberna-  
tors, markifis Paulufchi, bija tai deenä Zelgawä, un tä tad ari wai-  
ral Latweefcheem bija laime, Keifara Majefetei fahditees preefchä.  
Keifars winas pamahjija, ka teem buhs famu brikwestibes pareifi le-  
tahf un dot Keifaram, kas Keifaram peeder, un Deewam, kas Deewam  
peeder. Oberhofteeftas presidentis Latweefcheem fchos wahrdus pahrtul-  
foja. Tad wini luhdja Kurfemes generalfuperintendentam, Keifara  
Majefetei ifzajht winau pateizibu. Pehz tam tifa no trim mahjita-  
jeem femneeku likumi pahrtulkoti Latweefchu waloda un lihds mineta  
gada beigahm pabeigti. 12. Dezemberi 1818. gada, ka Keifara dshimma  
deenä, tifa Latweefchu Annas barnija pateizibas deewakalposchana, par  
godu femneeku likumu iffludinafchanat Latweefchu waloda, no preefchpu-  
deenas mahjizija Köhlera notureta. Semneeku likumi guleja ifflahfi uf  
altara; Zelgawas birgezu jeh pilsonu gwardija, fwehtu mundeera teh-  
pufees, tureja goda-wakti barnija; femneeku likumu eewefchanas kom-  
fija un dauds jitu teefas lozefku bija fapufelufchees. Mahjizijas Köh-  
lers tifa no teem trim mahjizajeem, kas pee likumu pahrtulkofchanas  
bija ftrahdajufchi, uf fanjeli pawadishis un tureja fpredeht pahf 1. Pehf.  
gr. 2. nod. wahrdem no 15.—17. pantinam. „M. Ztg.“

### Teefnefcheem.

Greeku gudrinees Protogors peerehna ffolneeku, wahrdä Giatlu,  
ar tahdu nolihgumu, ka fchis pufi ffolas naudas tuhlt famakfa un  
otru pufi tad, tad buhs winnejis pirmo prozefti. Dafchi Greeku gudri-  
neeki nodarbojahs ari ar adwofata amatu un mahjija ari zitus tantu.  
Bet Giatlus neweenas profes ne-ufnehmahs, tapehz ari neweenas ne-  
winneja, un tad ari meifexim nemalfaja. Pehdigais winau apufdshija.  
Teefas preefchä Protogors fajija: „Ja Giatlus prozefti winne, tad  
winam ja makfa man pehz muhfu lihguma, un ja wifch pa fpehle, tad  
winam jamakfa pehz teefas fpreeduma.“ — Giatlus atbild:  
„Nef! Ja es prozefti winneju, tad man naw jamakfa pehz teefas  
fpreeduma, un ja es newinneju, tad es nemalfaju pehz muhfu  
lihguma.“ — Kä teefai nahjäh isfpreest? Un ka Protogors wareja  
till pee famas naudas? Karlis.

### Selta graudini.

- 1) Koka zelms naw gatawa wahgu ritena ule, glupa runa naw  
nefahds fakams wahrd.
- 2) Wateefgäs wahrd nehrift plakfend, bet pahchäs azis.
- 3) Wehle gan mafa, bet walda wifu meefu; winau nowada tewi  
lihds elles wahrdem.
- 4) Wahjees runahf, mahjees ari klufehf.
- 5) Ko tu wifitai teifta, to finahs wifas zelmafu fmitlis.
- 6) Menofodi laudis, bet pahrbandi patf fewi.
- 7) Uf fwefcha muti fequ wis ne-ufflahfi.

ahbolu dahrsös maf preefa; ahbolu un bumbeeru maf. Wehl japeemin,  
ka fcho wafarä pee mums reti til kahdu uguns-grehku war eeradufht;  
ihpafchi pehdeja laifa naw neweens redsehts; ari kauschu wefeliba wis-  
pahri laba, par fo, protams, pateiziba tam Wifuaugftakam. — ?

**No Salahsmufchahs.** (Gefuhthts). Nakti no otrahs uf tre-  
fcho Wafaras-ihwehtu deenu Salahsmufchahs pahfa jaur to tihfi ap-  
flahdeta, ka tur kahdas dahrgas ahremes leepas tihfchä prahta nozir-  
fahs. Naw wis tizams, ka fchim nedarbam fagfchanas noluhfs ir bi-  
jis par eemeflu, jo leepas malfu taf nefahdi newar brufheht.

Redakzijas peefihme: Tahds negofchu darbs ari wehl zitäs  
weetas Kurfeme pahrtahdats, bet, paldeews Deewam, tilai kahds re-  
tös, wiamafal ifglitotäs pagafhös jaur multigeem palaidneeka waro-  
neem. Bet ka tas ari Salaja mufchä waretu notift, bes ka trihs  
mehnefchu laifa nofeedneeki iftu idabuti waj no giteem pagafha  
eemihneefkeem ufrahditi, to gan nebuhtum tizejufchi. Tas pagafham ir  
par faunu. — Wiswairaf ifglitotäs tautas, ka Wahjija, Anglijä un  
Franzija, pahfahw fchahds eerabums: Kad fahdä atflahdä, wifem  
peejamä weeta kahds dahrs waj parka waj tamlihdhiga eefahde teel  
eetaifiti, tad tur nefahda fchoga netaira apfahrft, bet tilai uf fahdham  
tahfelitehm ufrahditi tof wahrdus: „fchis plazis teel uf tizehts publi-  
kas apfargafchana“. Ar to pilnigi peeteel, un plazis ar wifem fa-  
weem fozineem un pufu frufmeem ir til drofch, ka ne pat lapina tur  
neteel noluhfta, bes ka wainigo tuhlt newokertu waj itin ihfä laifa  
ne-ufdabutu. Ifglitota publika tura par famu goda ufdeewumu, wi-  
nai parahditi ufrijibu nopeetni peekoft. Deewofin, kad ari muhfu Kur-  
feme publika ifglitotäs finä reis buhs til tahlu, ka uf winau til pat  
drofchi warehs palaitsees? Kad Salaja mufchä tas wehl naw eefpeh-  
jams, jif ilgi tad wehl buhs jagaida ar tumfchafkeem fakteem?!

**No Aurumufchahs fimo „Lib. Ztgai“**, ka nakti no 30. uf  
31. Augustu lagfi mehginajufchi pagafha lahdi, kura atradahs 1200  
rubtu ftaidras naudas, aplaupihf. Sagteem gan bija ideweess jaur  
logu eenahft iftabä, bet dshifu durwis, aif kuzahm atradahs pagafha  
lahde, bija til fipiras, ka wina ne-eepehja tahs uflauf. Zaur trokfni  
ufmodahs ftrihwera mahfe un kahda mafa meifchä, kas tuhlt ftrehja  
uf frogu, palihgu pret blehshchem melleht. To redsot, lagfi gan mei-  
fchü gribeja nofchaut. — bet tai newareja trahpiht. Wif fefchi lagfi  
aifbehga, bes ka to buhtu panahfufchi.

**Pagafha teefas fchdeefchanas leeta.** Ja nemalbos, tad la-  
fiju fchi gada „Latw. Awifchu“ 35. nummurä kahdu if Behrsteles  
eefuhitu fimojumu, kura tifa graifitas dahchadas nefahrtibas, kas pee  
pagafha teefas fchdeefchanahtm noteekot. Sinojumu lafot, fchahbijos,  
tam tizeht, turflahf pee fewis domadams, ka tas leelifkä mehra pahf-  
fpihlehts, labi finadams, ka neweens zilweß naw bes kluhdham, un tä  
tad daschas nefahrtibas it lehti jeh negrihof war atgaditees, tomehr ne  
fimojumä mineta leelifkä mehra; jo mums tahfchu ir doti preefchraftri  
pahf teefas fchdeefchanas un wadifchanas kahrtibu, un ja tahda neteel  
eetureta, ir likumi un eefahdhs, kas wainigos fahz pee atbildibas.  
Tomehr tä domadams, biju loti alojees; jo 6. Septemberi tifu fpihd-  
fchi pahfleezinahts, ka tahdas leetas pilnigi war notift. Zaur fawas  
dshiwes weetas peenahzigo eefahdi biju uf mineto deenu, ka apufdshets,  
fimos uf Behrsteles apfaimä buhdamo S. pagafha teefu. Zaur pee-  
dshiwuojumeem labi finadams, kad zitirenes eefahdhs fchdeefchana eefah-  
fahs, ee ari tagad eewehroju mineto laifu, lai nenahktu „pa wehlu“,  
un eerabos S.—es pagafha teefas ufgadama iftabä agrati preefchpu-  
deenä. Bet man atfal bija wihlees. Prahweneeki eeradahs kreetnä  
prahwumä un ari teefnefchi, ka no weetas un leetu pafinejem dshirdeju  
fakam, fapufzejahs wif; jo tifa teifts, ka nu efot „pilna teefa“ kopä.  
Tomehr fundenis jau rahdija 2 pehz pusdeenas un teefas fchdeefchana  
arweenu wehl ne-eeefahfahs. Kaudis palifa neweeri; jo daschi bija if  
Raunas gubernas un ziti atfal if apfahrtnes 3—4 juhdes tahlumä  
eeradufchees, ka ari uf til ilgu „gawefchana“ nemas nefataifufchees,  
un kad fundenis tuwojahs tepat trefchajai pehzpusdeenas fundai, to-  
mehr fchdeefchana arweenu wehl ne-eeefahfahs, jo — ftrihwera kungs  
nebija pahrbrauzis. Daudfi no prahweneekem prafija, lai tos „at-  
lahfch“ un lai famakfa par welta nowareto deenu, ta ari zefu tehrihuus.  
Teefnefcheem tä tad ari zits nelas wairis ne-atlikahs, ka luhgumu pa-  
flaufht un jaunu terminu ifdot, pee kam dshirdeju no kahda prahweneeka  
pufes teikumu, ka ftrihwera kungs jau no 5. Septembera T. mahjäs  
lihfmojotees faimneeka deribas, un it ka atbidi no kahda teefnefcha,

- 8) Jofojees, jofojees, bet peelhko — ar fo.
- 9) Wahrd naw swirbulis: ifftrahjufcha nefatwerfi.
- 10) Pawaafara kofcha pufehm, rubens — fuhlfcheem.
- 11) Seemas falä kattr ir jauns.
- 12) Wafarä deenas lihjumu weena funda faufina.
- 13) Augustä zirpi eeflft, uhdens top dshetf.
- 14) Ja finatu, kural weeta kritifi, tu atrufmetu pee malas peh-  
digo falmizau.
- 15) Ar Deenu pat juhras behdäs, bes Wira if mahjas ne behdäs.
- 16) Arks un eefchäs pahfi nabafini, bet ufura defmit Rot-  
G—neeks.

### Tautas dseefma.

1. Kalabadi fcho wafaru, Plata upe, fchaura laipa,  
Nawg filta wafarina, — Nedrihtfjeju pahri eet, —  
Kofes auga, nefeedeja, Nedrihtfjeju rotu fneegt  
Meitas pufchus nemihleja. Bajarina dehlanam.
2. Upe, upe, meita, meita, Ne par fo es ne-eetu  
Ubas weenu fmagumizu, — Eferneeku pagafhä,  
Upe nefa fmalu tihflu, Eferneeki famas meitas  
Meita kauschu walodinas. Eejuhdf arlä, eefchäs.
3. Tautu dehlis, femes depfchis, Mahfe mani daudfinaja,  
Gaida mani ufagam, — Tautetiimi eedewufi, —  
Dfer uhdeni, grauf akmeni, Kraga fchuppa, lapu gula,  
Tad tu mani fagaidifi. Ne maifites aeajinjch.
4. Greefcheneeku meita biju, Eferneeku fchelmji pufichi  
Greef juhdsu kumeliazu, — Nofog manu kumeliazu, —  
Greef juhdsu kumeliazu, Nofagufchi, palaidufchi  
Greef brauzu barnija. Sirmahs Wentas pakraffe.  
Peefaritis.

### Matematifka ufdeewuma ifnahkums.

(Stat. 35. nummurä.)

Pirmahs klafes biletu bija 54, un otrahs klafes 66.

(Frehfinajufchi: Sahel — J. — taps, — ne; Hofmann Alons, N. gäs; J. Dun-  
durs, Zelgawä; Janis Grandewif, Kuldiga; Auguste Steinberg, Alwine Roppert —  
Lefnäs; Pofas Andrejs, Bredend; Sghono Trew if Wz-Auzes Saimneefcheem;  
Adolfs Neumanns, Aifup; Adolfs Baltinjch, L. — Efer; Andrei Sefawif, Dpolija;  
August Berg un Otto Sillin, Zelgawä; T. Kreife, Wefchotne.)

ka fchini gada jau trefchä reifa, kur ftrihwera ne-efot, un to ilgafi tä  
zeest newarot, bet efot jafuhdf pee aprinka-teefas, un tas ari weenigi  
buhtu tas pareifakais, kas til waretu notift, ja teefnefchi negrib pahfi  
till apufdsheti un welta ftagajofcheem prahweneekem zelus famakfahf.  
Teefas fchdeefchani kahrtiba ir likumä ftaidri noteifta, un tas ari latram  
teefas eerhdnium ftingri ja-eeehro, ja negrib fodu likumu grahmatas  
410.—416. art. noteiftä foda frift; to wajadshetu ari ftrihwera kung-  
gam ka pagafha teefas waditaju likuma tulkam it labi finahf un pehz  
tam rihfotees. R. . .

**No Behrsteles.** (Gefuhthts). „Latweefchu Awifchu“ fchi gada  
32. nummurä atrodahs kahds ar „—ms.“ fihmehts eefuhitjums „wehl  
no Behrsteles“, kura eefuhitajäs graifa dahchadas nefahrtibas, atrod-  
fchahs pee fcheijenes zefu, robefchu un wershju ftabeem. Sche nu  
„—ms.“ kungam loti wihlees, fimojot, ka pagafha walde wainiga.  
„—ms.“ kgs fimo, ka fchi gada Wajaja wezes, likumigi trahfotös wef-  
fes ftabus ifnehmufchi un baltahs Greetinas weeta eerakufchi. Tas  
ir tafniba; bet „—ms.“ kungam, par likumu pafineju ifrahditees gri-  
bebamam, wajadshija til pafkatitees no wina peewefhä likuma §§ 2.  
un 3. un tas buhtu warejis it weegli pahfleezinatees, ka apwainojums  
pawifam nedibinahts, jo pagafis gan dod pee zefu, wershju ftabu u. t.  
j. pr. tafifchanas wajadshigos darba fpehufus, bet ne wis materialu un  
amatneekus. Krafhofchana un wershju ftabu apraktifchana, finams,  
nepeeder pee lezeneeku, bet amatneeku darbeem. Ka wershju ftabi ne-  
likumiga krafhä krafhoti un ar fchihshchem zipareem „frikeligi“ apraf-  
fiti, tamdeht naw nemas, ka „—ms.“ kungs nepareifi fimojis, pagafha  
waldes, bet weenigi amatneeka, jeh tahdus ftabus krafhodama un ap-  
rafhtidama Sghidhina waina. Wef tam ir pagafha wegakais pee fchi  
gada zefu rewifijas pahf fchihm nefahrtibahm zefu rewidentam, pilstees-  
fas afeforam baronam G. von Stromberga kungam, fimojis un tahs  
ufrahdijis, un tä pagafha waldi no wifas un iftaras atbildibas atfwa-  
binajis. J. L.—s.

**No Bukafcheem.** Zilweßs fadhifwes apftahki fchlobahs un  
ir nepafahwigi. Ja, pati zilweßs kricht fchim nepafahwibas afam sobam  
par laupijumu. Schoeden wefels, fpehzigs un fklafis feodonis un jau  
rihtä nefpehzneeks, bahlais mironis. Sche buhwejam un namus ze-  
lam, tur tee teel nopofiti, fakriht azihm redsot pelnds un dukkes. —  
Dshiwiba ar nahwi, pahfahwiba ar nepafahwibu, laime ar nelaimi  
afala zihniä: drihfi weenai, drihfi otrai pufei pahfwaris, wirftröfa.  
— Lai nahf, kas nahfdams: „Deewß kungs ir muhfu fipra pilk,  
kur behdäs waram twertees“. — Ja ar tahdham zeribas un palau-  
fchanahs brukaahm brunojufchees, tad waram drofchi uf preefchu ai-  
reht: „Wifch muhfu laiwai neliks grimt, lai trakö, kam tihf trakot“. —  
Lai plohahs tee tumfchahs fumpurni, kas fawam tuwakam fkmujas  
un behdas dara, kas fewi nodewufchees par breefmu un baigu darba  
zeshoneem un eerofcheem. Nahs laifs, kad weens wahrdinjch tos if-  
beedehs un wifu gajmä wifis. — Tahds tumfchu puhlis, muhfu  
apfaimä, Leifchös, Schagares meefina, atfal nometees, pahrtahdä pee  
mums waras un breefmu darbus. Schim klehtis tas uflaufch un if-  
laupa, par lopinäs nofog un aifwee. Neweena atflehga, nei waktf  
tos nefpehji ifbeedeh un aifdshit. — Wiltiba ar waru faweenojufchahs,  
leefahs buht nepahrwaramees. — Turpat meefinä fchinis deenas pe-  
reunä kahds Sghidhu jaunelis bagata firtogotaja deenefnezi, Sghidheeti,  
tam fawas „weiklas“ rojinas mihlefitä pafneegt un to uf wifu muh-  
fchu aplaimot. Sorele, mihlefitas kaislibä aifdegufees, kricht tam par  
faunuma erozi. — Slepenebä prejibas nodfertas. Jagahdä par ba-  
gatu puhru. — Gan abi ir pliki un tuffchi, — nefas. Soreles kung-  
gam naudas deewagan. — Tä notfchop 1600 rubtu ftaidrä naudä  
un tafchahs uf kalfahm — uf aplaimotaju Ameriku; te Kreewija graufi  
un newarot nefahdas „rebes“ tafift, — bet tur laime un preeki fmai-  
dot. Projam uf tureni! — Bet flepene gatawofchans uf behgchamu  
pamana, un Amerikas jaunais pahris teel iflittös walgös fakerts. —  
Preefch kahdham deenahm atron Stagaru mahju ihpafchneeks fawä  
fchekuhni uguni peläs faturu. Laime, ta pelus, wehl pehrnahs, nebija  
degufchahs un, duhmus pamanijufchi, uguni apdfchufchi. — Bee wi-  
fas faimneeka ufmanibas elles fumpurneem bija tomehr ideweess 30.  
Augustä, krefhlai metotees, pee eefahm nemanof peekufst un tahs wehja  
pufi aifbedfinaht. Uguns pee faufa laifa un pahfipra wehja ahträ  
briht apnehma wifas mahju ehkas: laidari, klehtis un dshiwojama  
ehfa etinahs leefmu juhra. Gan fapfrehja laudis nelaimigem pah-  
lihgä, — bet tomehr it nelo nefpehja glahbt. Wif fakrita pelnu  
fchupä: 10 gowis, 5 ftrigi, 40 aitas, juhfas un ziti maju kuftröfi.  
— Breefmigis flats! — Schaufchahs un bailes pahraem ifweenu,  
fchihß breefmas redsot, fcho behdu lautianu waimanas un nabaga lopinu  
bkaufchamu, mozifchans dshidot! — Saimneeka dehlam nodega mati,  
apdega auflis un rofas, lopinäs glahbjot; ari faimneeze apdeguß gulot  
rijä flima. — Sfadhe apfchekinata uf 2000 rubteem. Tai pahchä  
deenä faimneekam kahds Leitis Schagare beedinadams teizis, ka fcho  
nakt degfhot wina mahjas. Gan fcidsees uf mahjiam, bet nelo naw  
pamanijis. — Wif ir nemis ifmeklefhana. Saimneeki ir lehnß un  
goda wihß; täpat ari wif wina behmi ir tafini un deewabihjigi, fa-  
tizigi lautini. — Lai Deewß ir fcheligis un muhs fargä no fcheem  
flepeneem faundareem! — — Dtra deenä, 31. Augustä, nodega  
muhfu mihlam faiminam, no wifem zeenitam un godatam Saultenu  
mahju ihpafchneekam un Scharlanteemufchahs arendatoram Lamberta  
fgam mufchuru rijas. Wif rudiß, kweefchi, ahbolina fehklas un dauf  
koka materiala krita uguni par laupijumu. Sfadhe apfchekinata uf  
3000 rubteem. — Kaimini un pahfiftami, parahdeet, ka Latwju  
firdis mihf ihfa tuwafu mihlefitä: kahjas mafgahf, fafeet un dseedeht,  
— pahlfdeht wajadshigä brihdi. Ziteem pahlfbedami, pahlfshem  
pahfi few! R. Schiller.

**No Wauflas rakfa „Kig. Ztgai“:** Kä wifur muhfu Baltija,  
tä ari pee mums jaunahs polizejas eewefchana ifdarijufi eewehrojamas  
pahrgrofijumus; jo Wauflas aprinka tagad nemas wairis naw. Wis-  
wairak mehß nofchelojam un fahpigi fajuhtam muhfu pilfkunga, ba-  
rona Adalberta von Stromberga, aifefchana (uf Talfseem), kura fchir-  
fchanahs wifas eefshiwotaju kahrtäs pamodina pateizibas un fehru juh-  
tas. 28. Augustä wifu kahrtu weenteeft winam ifrihfoja fposchu goda-  
meelafu.

**No Maleneefcheem.** (Gefuhthts). Maleneefchi, Maleneefchi,  
tä nofag, pehz dialekta Augfch-Kurfemes Latweefchus, pahf kureem  
dahfs fozigu, bet iffmeedamu pafaziju pafneeds, ka „Stolas maifes“  
pirmä dakä 21. pafazinjä „pahf feptineem Maleneefcheem“ ir lafams.  
— Bet ari Maleneefchös ir wihri, kuzi dahfam Leij-Kurfemneekam  
waretu fahnis fahweht. Ziti no fcheem jau uniwertitee ir iftudere-  
(Statedes peelikumä.)



jufchi; zits tagad sagatawojahs Tehrpata us daktera effamenu; zits wehl scho awfar' aibbrauzu us Tehrpata, par mahzitaju studereht; zits, istudeerehtis par inscheneri, tagad kara deenesta kappj pa fshinamh ka pa trepehm us augfchu, ta ka zere, ka no ta ar laifu inahks generalis; ziti bija par seminara skolotajeem; ziti ir no seminara ar pirmu nummura diplomeem pahraufschu; ziti, sawus trihs gabus seminaru nefabijufchi, tomehr ir freetnus skolotaju diplomus pahraufschu; ziti ir par pagastu un muifchu ftrihwezem; ziti amatos top ar medateem apdahninati; dafchs meifsteris pelna fimteem un tuhftofcheem naudas par sawahm ehrgelchm titlab Maleneefchds, ka ari Leij-Kurfem; zits tagad mahzjabs Behterburga flunfies mahlefchanu, fur, ja Deews palihdshs, warehs par altara un zitahm dahrgahm bildehm nemt fimteem un tuhftofcheem naudas. Bes fcheem Maleneefchds ir wehl fimteem un tuhftofcheem tahdu wihru, kuzi nepelna wis, ka tee ziteem par apfmeeklu waretu buht eefch pafafahm. Zil smuki Maleneefchi ari sawus koralus pehz Punschela noschu grammatas bfeeb, ta ka wezu wezjabs modes meldirus ne-efmu neweena fche dfrdejis! Negribu fajzht, ka muhfu Maleneefchi buhtu Leij-Kurfemneekem iglihtibas fina jau aistufufchi preefcha, jo ari Leij-Kurfem — ar tautas dfeefmas wahredeem fakot — „tatap wihri atrodahs, ofoleem kas lihdsfinahs“; bet kad dafchi Wahzemes pat augfti mahziti wihri, pehz sawa dialektu runadami, no ziteem tamdeht wehl neteek ifmeeti, un ne-efmu, fchahdas wiinu walodas iflofnes deht, nekahdas ifmedamas teikas pahr wiweem dfrdejis, un kad mehs Maleneefchi nelafam, zil man finams, nekahdas ifmedamas teikas pahr muhfu tautas brahleem Leij-Kurfemneekem: tad weenu leetu wehlos, weenu leetu gribetu luhgt, lai Leij-Kurfemneeki, zil eefpehjam, nelafitu tahdu ifmedamu pafazjnu „pahr“ muhfu „septineem Maleneefcheem“ jeb wiinu weztheem; jo ari mehs Maleneefchi efam weenas kufitibas, weenas tijibas un wifl weena un ta pafcha Tehwa beheni. **Z. Keekftin.**

**No Jaun-Auzes.** Daudsreis lafam laiftrafiks finojumus pahr jatumu preekem. Tahdi nu fchogad pee mums ne-ifnahka wis. Bet 21. Augusta tapahm sawa ffolas nama apbalwoti ar dauf augftateem, jautateem un daitateem preekem, kas teefcham pee zilwezes iglihtibas peeder, proti ar laizigu konzertu, iftrihkoti no diweem Behterburgas konferwatorifteen, Z. Dfola un A. Behrina fgeem. Dfola fgs fpehleja us wijoli un Behrina fgs us flaweerehm koti jaulas, flunfstigas, bet fpehlechanai gauschi geuhtas kompozifzijas no flawenakeem mufikas meiftereem, ka par peem. no Beethovena, Schuberta, Rubinfaina, Bieugtemp'sa, Liszta un ziteem. Schihs kompozifzijas tika fpehletas ar wisleelako ifweizibu un mahfflas praschanu, kas wifus flaufstajus ka grabhtin aifgrahba, uf teem brihni fchigiga wifhe ne-iffakami warenu eefparidu daridamas. Zil toti fchi fpehlechanu wifweem patika, to leezina ari wiinu daufstahrtiga applaudfshana. — Ja, tas bija teefcham apbrihnojami jauls iftrihkajums, par kuru mehs newaram deewsaan pateltees mineteem lungeem, kas mums to bija til laipni fagahdajufchi ar tahdeem leeleem publineem un upureem, lai gan wiini eepreefch jau finaja un wareja noredseht, ka naudas eemefchana buhs koti mafa un flaidrs atlikums preefch labdariga mehtka pawifam neezigs. Ta ari, deemfchehl, bija. Dafchi sawa pahrlaiziga pawifam un pahrgudribu no konzerta atrahwahs, un ari wehl turflacht publejabs, ir zitus no tam attureht, teem dafch'dafchadus neekus eefstahfidami, fcha un ta grabedami un aplam muldedami. Wiini fajzja: Kahds tad warefchot prafsta ffolas nama dots konzerts buht? Zil waren dikti tad warefchot, tikai diwi zilweki ween buhdami, eefpehleht? Kad buhtu mafakais kahdi gabali defmit mufikantu, zits ar bungahm, zits ar trumpetahm, — ja, tad gan tur ifnahktu pawifam zitabs, dauf pahrahs mufikas, dauf leelaks troffnis un ftrihaks dumpis, ko dfrdeht, — tahdu tad gan buhtu wehrtis, tur aifgahjis flaufitees! — Dafchi atkal palika mahjabs, tahs pahridefmit kapeikas fchelodami, par ee-efchanas bifetehm idot, lai gan fcheem nekad naw fchehl, ir wehl dauf wairak naudas ifdot par bairiti, fnabi un zitahm tahdahm leetahm. Bet daufis no fcheem pahrgudreem prahta wehdereem, dfrdedami, ka wifl, titlab mufikas pra-teji, ka ari weenkahfcha laudis, nesphej deewagan ufteikt, ufslaweht un apbrihnot fcho wirtuofu fpehlechanas mahfflu, tagad gauschi noschello, ka nebija konzertu apmeltefufchi. — Leela pateiziba no mums nahlahs ari ffolotajam Berlina fgam, kas, sawus puhlinus un ifdo-fchanas netaupidams, mums til ruhpiji wifu, kas wajadafigs, bija eerihkojis un apgahdajis. Wehl peeminu, ka Berlina fgs jau preefch kahdeem peezem gadeem ar sawu draugu peepalihdsibu fchais pafchds telpas iftrihkoja primo rei konzertu, kas ari koti labi idenwahs un pee mums stahw dahrga peemina. Toreis wifl konzerta eemehmums nahza muhfu ffolai par labu; jo no tahs naudas tapa ffolai lampas un se-mees kaprtes apgahdadas. — Sawu ftrihni pateizibu wifweem fcheem zeenijameem lungeem iffazidami un teem augftas laimes uffaufdami, to tikai wehlamees, ka jo drihs fchepat waj tuwa flahstumä tamlihdfigi iftrihkojumi taptu fagahdati, un waram drofchi zereht, ka publika tad dauf jo leelaka flaita tur fawufjedamahs eeraftos. — **s.**

**No Blihdenes.** 8. Septembari Blihdenes mahzitaju muifcha notureja jaulus fwehtkus. Proti fchini deena nobeidfahs fchih draud-fes dwehsetu gana, tagadeja generalfuperintendenta Julius Wötthera, 25. mahzitaja amata gads. Bija eeraufsches dauf laimes wehletaju un weefu, ne til ween draudies lozefki, ffolotaji un muifchneeki, Blihdenes un Stuhrumuifchas pagasta wezakee un bahnizas pehrminderi, kas jubilaru uftrunaja ar ftrihneem wahredeem, bet ari no zitahm, tahlahm Kurfemes weetahm bija atbraufufchi mahzitaji un ziti fangi ka deputati. — Zerem, pahr fcheem fwehtkeem drihs dabuht tuwatu aprakftu.

**No Poyes.** Poyes juhrmalä noschahwa Wahzu pasta ba-lobi. Putninfch, pa sawu wairak tuhftofch werftu garo zetu ftreedams, laifam gan bija noguris, un tamdeht uf bahlas jumta juhrmalas krafta nolaidese, tur drufzin atpufsthes, nefnadams, ka wiinu tur nah-wiga lode ufmetlehs. Spahni eefchpufe bija ar dauf Wahzu pa-triotifteen teifumeem un ar baloicha ihpafchneeka wahrdi apdrufati. Ihpafchneeka wahrdi ir August Fritsch, Briegä (pee Breslawas, Schleh-fija, Wahzija).

**No Wilteneš fino „Rifchfi Westniks“**, ka pret turenes bijufcho pilfchetas galwu Schulku prawha un ifmeltefchana eefafkta, tamdeht ka tas efot Greeku pareifitizibu aiflabris ar wahredeem. Ne fen preefch tam Schulka fgs tijis atjelts no amata.

**Kaletneeki iftrihkoja „brihwlaifchanas fwehtkds“**, 30. Augustä, sawus otros fatumu fwehtkus, ne tahlu no ffolas nama, ar dfeeda-fchanu un danzofchanu pee Bahrtneeku freetnahs mufikas. Pee dfe-

dafchanas peedalijabs ari Bahrtas dfeedataju koris, kas gan weens pats, gan ari kopä ar Kaletneekem patihktamas tautu dfeemas fchandin-ajaja. Zefchju gan tai deena jauls, pee 22 grahdeem filts laifs at-metahs, tad taf laufchu til dauf, ka pehrn, nebija fatumds. Genah-fchanas atlikums taps bibliotekai par labu ifleetahts. — **nb** —

**Difch-Gramidneekem** bija „brihwlaifchanas fwehtki“ 30. Au-guftä dafchahrtiga fina jaulki; jo tai deena, pehz pabeigtas deewakal-pofchanas bahniza, draudies mahzitajs eefwehtija jaunu, pee wezeem, peerafteen kapeem flacht peenemtu dujas weetinu. Semes gabals, fo Difch-Gramidas muifchas ihpafchneeks, barons Heykinga fgs, pagastam, lihds ar wifweem teem kofeem, kas wirs ta platfcha, par welfi preefch kapeem atdewa, ir 17 afis garfch un 105 fofus plats un peefleenašs pee wezajeem kapeem flacht. Schogu, 2 melnus wahrtus un leelo kapu kruftu pagastis pats apgahdajis, kas winam pahri par fimts rubteem mafka. Kapu eefwehtifchanas runa, fo Gramidas mahzitaja kungs pahr teem wahredeem „Wehl Deewa laudihm atleek dufa tur debes Tehwa dshwolkds“ tureja, bija fchodoliga, fwariga, ftrihiga un jaulka. Pehz kapu eefwehtifchanas pefprauda jaunahs kapefchetas melnajam kruftam Gramidas E. F. Schönbergis „wairaku“, fo wifch bija if Deewa wahrdi mehtrahm un flaitfahm pukehm, ar dahrgahm pehr-lehm ifrotatu, kofchi wijis.

**Bahtas frogä** nakti uf 29. Augustu, femneeku laudihm kaju-tees, kahds araju wihrelis, Jahnis Grünwalds wahrdä, ar 6 mahziju finagu ofola rungu noffis. Galwas wahti gan abrtis fahfchis, — bet tal fassitais pehz stundas laika, uf zela, mahjäs wedot, nomiris, feewu un behrnus atfahdam. Sitejs efot fanemts zeeti un teefai nodots. — **nb** —

**No Gramidas aplahrtnes**, 6. Septembari. Pehz leela, pee 22 grahdeem fneedofcha fultuma, kas mums bija 30. Augustä, at-metahs auffs seemeta wehffch un 3 naktis bija tahdas leelas falnas, ka fahle purweendö fafala ftrihwa un wifu semi aplahja balta farma, wehl faule uflezot. — Weji laudis ne-atminahs redsefufchi, ka Sep-tembera mehnefi, fur buhtu fartufeki zemami, ir aušas un meefchi plau-jami un lini pluhjami, ka mule tas noteek. Meefchi un aušas ir no auguma labi; redsehs, waj kutot ari kupli birs. Kubfi un puhei — kutot — birfot til ta pušlidis; ziti teiz, ka maf birfot, un rudfi ne-efot fwarigi un maife ne-efot itin balta. — Nudju fchjas jau wifur falo un kofchi aug. Kartufekem jau fen wihets nokalta un nobira. Leelahs naktis falnas no 4. lihds 6. Septembarim wifweem glehweem glufchi padarija galu. **Sinotajs.**

**No Peepajas.** 4. Septembari kahda deenesta meita brauzä ar dafchahm manahm fuhrmana ratos uf bahnufti. Pušzela nobraufufchi, rateem pahrluhsa peepafchi afs un tee apgahfahs, pee ka deenesteze til nelaimigi frita, ka ta fahju pahrlaufa. — 5. Septembari fudrabfata Kauffelda fellis B. norija gabalu koti nahwigas fahles, zianfalija. B. tika tuhfit uf flimneeku namu nowests un tam tika ar mahgas-pumpi nahwiga weela if mahgas ifpumpeta. B. bija tamdeht nodomajis fewi nogalunates, ka uf wiinu bija domas, ka tas no sawa meiftera bija selta kehdi sadfts. — 5. Septembari ftrahdneeks Indriks Zifens oftas tu-wumä mehginaja pahrdot wairak telu ahdu, bet te peenahza kahds po-lizejas eerehnis un aifweeda fchaubigo tirgoni uf polizeju, lai peerah-ditu, fur ahdas nehmis, jeb waj tahs ir wina ihpafchums. Pee pahrlaufchinas Zifens iffazija, ka wifch ahdas atradiš oftmala pee kahda waka buhdama wagona. Bet polizejas walde pahr fchahdu at-radamu ir zitas domas. — 7. Septembari alus bodneekam P., if Jaun-Peepajas, ifsaga wina „labee draugi“, ar kureem tas bija pa da-fcheem fchenteem draufku „ufdshwojis“, un wehlatu uf Hamburgas kon-zerta dahrtu nobraufufchi, if fwahrku kabatas naudas mafu ar 125 rubteem un fabatas pulffieni. Pee mineta dahria wahrtteem uf fatweem draugeem gaididams, tas noprata, ka tam pulffiena un naudas kruftfi. P. nu tuhfit ftrauz pehz polizejas un tai laimejabs, „labos draugs“ wehl dahria kraft. Pulffieni un 25 rublus nauä atrada fuhrmana ratos. Ubi draugi nu tika eeflodfiti, kaut gan tee teizahs newainigi, — bet otra rihta wiinu krahtina atrada feenas fchkrba eebahftu fe-wifchku naudas gabalu, kuru P. par sawu atfina uu iffazija, ka tas ari mafä atradees. Te nu flaidri nopratams, ka zits neweens P. fgu naw apfadfs, ka fchee „labee draugi“, kuzi tomehr deewagan ifmanigi pratuschi 100 rublu noglabah. — 8. Septembari uf Meira aplofa trihs feewas bija leelu leela fchida fanahfufchahs, kuru kahds jauneklis notahlus bija noklaufjees un tahm tuwojabs, gribedams ftrihdu iflihd-finah. Jaunekli tuwojamees eeraufstufchahs, feewas deewa kabhahm walaš, un weena behgdama pameta kahdu pajinu. Jauneklis ar tahda fehna palihdsibu behgli nokehra un noweda to lihds ar pamesto pajinu uf polizeju. Pajina atradahs dafchahs jaunos drahninas un fpizes, kuras, ka domajams, fagtas. Sakerta feewete bija pee pahrlaufchi-nafchanas ta peedsehrufi, ka no tahs newarejufchi idatuh, ta to fang un fur drahninas un fpizes (pee dafcheem gabaleem wehl bijufchahs tul-les plombas) nehmufti. — 8. Septembara walarä atraitnei Schott, Jaun-Peepaja, winas pafchahs nama, ufbrula ftrahdneeks Lehnerts un ar almeni tai galwu pahrfchehl. Ka dafchi ta nama eemihneeki faka, tad Lehnerts jau fenak draudejis, atraitni Schott noffis, un tikai zaur eemihneeku palihdsibu ta no nahwes iglahhta. Hafbaineeks tika poli-zejas waldei nodots. **M.**

**Jelgawas notikumi.**

**Deewakalpoſchana Annas bahnizä** no 14. lihds 21. Septem-barim. 13. Swebhtdeena pehz Wafaras-fwehtku atfwehtes, 18. Septembari: 1) Lauku draudie: deewakalpoſchana pulffis. 9ds no rihta; fpred. mahz. Conradi. 2) Pilfchetas Latweefchu draudie: deew-galdneeki pulffis. 7ds no rihta; mahz. Graf. Deewakalpoſchana pulffis. 2ds pehz pudeenas; fpred. mahz. Graf. — Lauku draudie uf-faukti: Dawid Weghein ar Annu Whtis. Lauku draudie miru-fchi: Anna Marie Baumann, 5 1/2 m. w.; Schano Dawid Gailis, 4 1/2 g. w.; Luife Gailis, 1 g. 5 m. w.; Ais-Behrin, 74 g. w.; Anna Gailchais, 45 g. w. — Pilfchetas draudie uf-faukti: Jefim Ka-tajew ar Dori Heinrichohn; Martimian Holodow ar Dori Wabol; Wahrtin Rumba ar Annu Reinfeld; Juris Apin ar Lihfi Albert. Pilfchetas draudie mirufchi: Zehaba Janfohna un Eihbas ne-dihwa peedfimufi meitina; Kriſfahn Chyglis, 65 g. w.; Anfs Smilga, 95 g. w.

**Mahru-tirgus.** 7di gada Mahru-tirgus, Schidhu „buhdian“ fwehtku deht, bija gauscham wahji apmeltehs. Zehlonis wifwai-tal mellejams pee muhfu rafchigajeem femfojjeem, fur teem, tagad

pee jaula laifa un labä gaifa, pilnas rofas darba ar labibas notop-fchanu, lauku apfehshanu un wehl ziteem tamlihdfigeem rudens dar-beem. To daku bija atkal zenfgee tirgotaji jo prawhä flaita eerauf-fchees un fawas prezes fchur-tur ifnahdami, tahs peedahwaja, deemfchehl, koti wahji fanahfufcheem tidseeneekem. Starp zitu, leelako tirgus daku eerehma ahholu un zitu kofaugu pahrdewei, kas bija leela flaita eeraufsches un wifapahrt gar fudmalu kanahli noftahufsches. Ari ftarp teem manija dafchus laufu podneekus un kahdas pilfchetas bal-tamafes pahrdewejas, kas jo laipni pirzejus pee sawahm prezhm bilbi-naja. Dafchi attahlatee drehbu tirgotaji peedahwaja sawus atwestos wadmalaš un pušwadmalas rafchojumus. Sihfleetu jeb behrnu paj-inu pahrdewēju, ka ari fmufo bilfchu ifflahjeju fchoreis nebija dauf eeraufschos, un teem pafcheem gahja koti wahji ar sawu andeli. To teefu atkal bija pehpertofu un fmaltmafes, ka ari audeflu buhdu dauf wair-raf gar rahftu faheltas, nefe to tur wajadseja. Eoti reti manija tahdu behrnu waj pee-augufchu, kam bija eefahrojes faldä pehpertofina, pee telifim pezeem un fo tur nopehrfam. Tad wehl bija fabraufufchi dafchi ifdeemige tirgotaji ar kartufekem, dafchahm dahria fahnehm, ta burkaneem, kahleem, kahpoftteem un ta jo projam. Lauku un pilfchtu meefneeki sawu iffahrio, jehlo prezi ari iffahram garam gahjeem laipni peedahwaja, ta fa teem ari laimejabs, ka fcho puifu tur ufetu waj atraf-tu, lai pafizotu waj nu pafchaj mahtei Greetai Janfon, Behra-Wirjawas Swengelu mahjäs, waj ari Jelgawas aprizta polizejai.

**Basudis fkolens.** Peektdeem, 19. Augustä, pulffien 5ds no rihta, aifgahjis if furlnehm ffolas pa otrahm lahgham 8 gadu wez, furl-mehms fkolens Janis Janfonš un wehl naw lihds fchim greefes at-pakal. Minetais fkolens efot mafs no auguma un brangs no waiga, ar gahfcheem mateem, un walkajot pelfas pušwadmalas drehbes. Ap-behdinatä mahte luhds iffahram, kas fcho puifu tur ufetu waj atraf-tu, lai pafizotu waj nu pafchaj mahtei Greetai Janfon, Behra-Wirjawas Swengelu mahjäs, waj ari Jelgawas aprizta polizejai.

**Apdsehšis uguns-grehfs.** 5. Septembara preefchpusdeena ifeh-lahs Swebtes eela, Schida Hirfchhorna nama uguns-grehfs. Uguns, ifzeldamabs if iftabas fahda fahwofcha wefchahs kurnija, ari aifgrahbfi tuwu efofcham galdus un krehflus. Ta tika drihsumä no fahda turpat tumumä dshwodamä uguns-dsehjeja Nr. pamanita un ar dafchu ta nama eemihneeku peepalihdsibu apdsehfta. Ka dfrdamš, tad uguns efot ifzehlufees zaur ne-apdomigu rihfofchanoš.

**Pirma falna** pee mums bija 8. Septembari no rihta. Til agra falna reti kad rudenš predshwota. Domajams, ka buhs filts rudens, jo pehz pirmahm naktis falnahm arweenu apmetahs filts uf igafu laifu.

**Wisjauatahs finas.**

**Jelgawä**, 13. Septembari. If ftrihwermuifchahs (Widsem) rakfta „Fig. Itgai“, ka grafhs Herberts Bismarck fefideem, pulffien 9ds walarä, no turenes aifbrauzis uf Berlini. Meisä ar grafhu Bis-marcku ari aifbrauzä Angleteis Beddelej's, Anglu awifes „Standard“ finotajs, kas pehdejäs deenas ari Salwä bijis par weefi un no turenes tagad dewees uf Kaukafu.

**Wiñe**, 22. (10.) Septembari. Aifuro-Ungarijas ahreletu mini-feris grafhs Kalmof's fchodeem pahrbrauzä no Bismarka muifchahs Friedrihsruhes.

**Berlinä**, 24. (12.) Septembari. Greekijas kehniſch walar aif-brauzä uf mahjahm.

**Wehstules un atbildes.**

- 1. Zeen. redaktija!** Lufdu, fchihš manas rindinas nodrufti „Latweefchu Awifch“: Eoti, koti pateizos Wahrtinam Brunowſkam (Wahfch-ſam), Kurfem, Inkftes aprizki, par wehſcha flimibas ifahrtfchenu. **Z. Wafarewifch,** Minſtas gubernä.
- 2. J. Fifer, Amerika:** Pateizamees par Juſhu rakftu. Unem-fim 39. waj 40. nummurä. Ari atbildes pafneegfim, tamdeht ka tahm pe-c-nahlahs wifpahriga eewehroſchana.
- 3. —:** Kad Juhs pafchi rakfteet, ka ar sawu finojumu tagad te efet panahufchi, fo gribejah panahfti, Ug—neefam par godu apleezinadami, ka finamee nelahgumi pee basujas frogä wairs naw manami, — tad zerem, ka ari pafchi buhfeet tads domas, ka atfahto ftrihdinu pahr fcho lectu awifes fleijäs wehl turpinaht, wairs naw wajadafigs.
- 4. Schjejs:** { Unemfim.
- 5. R. Zehf:** { Unemfim.
- 6. —rg:** { Nahloſchä nummurä.
- 7. J.—ts:** { Unemfim.
- 8. J. H—ff:** Juſhu rakftu pahr „laulateem“ nodruftim, la gan Juſhu futijumus tikai gruhti war ifleetaht, tamdeht ka uf papihra ne-kahdu baltu ftrihpini jeb malu ne-afpahjeet, fur redaktija waretu sawus pah-labojumus un weefihmes ufakftiht. Tahdeem rakfteem wifwairak japalet ne-eewehroteem.

**Birſchah finas.**

Leepaja, 12. Septembari 1888.  
 Rudfi: 120 mahz., Holandijas, 69 kap. par pudu.  
 Aušas: Walfaušas, laba preze, 62—67 kap. par pudu.  
 Mel'aušas: laba preze, 61—62 kap. par pudu;  
 zaurmehra zena 60 kap. par pudu.  
 Meefchi: laba preze, 82—84 kap. par pudu.  
 Chdamä meefchi: 65—67 kap. par pudu.  
 Dinfehklas: Leifchu, 125—126 kap. par 7 mehreem, un  
 feju 128—129 kap. par 7 mehreem.  
 Griſi: 85 kap. par pudu.  
 Chdamä firni: 83—84 kap. par pudu.

**Kreewu papihra naudas kurfs.**

24. (12.) Septembari,  
 100 rublu ſelta nauä 330 Wahzu mahrtas jeb 110 Pruhſchu dahliber.  
 100 „ papihra „ 2164 „ „ „ 724 „ „ „

„Latw. Awifchu“ redaktors: Th. Reander.



Wahru

eeswehtichanas stundas... 26. Septembari.

A. Grabs, mahitajs.

Sludinajums.

Zaun-Švītrlaudas kraštas... 9. Septembari 1888.

Generalšapulži cerastees.

- 1) Beena direktora mehleshana. 2) Dabai šiti vārtēdumt...

Buķišķu labd. beedriba.

Generalšapulze

- 1) Jauni beedru uņemšana. 2) Gaba pūstāts.

Sludinajums.

Skolotajs

Waijādīgas kandidatu lūngi... 30. Augustā 1888.

Kuršemes kredībeedribas direktorjai

1) no Baltahmuisčas pagasta

22792, no 15. Janvāra 1874. g., a rubl. 40.

2) no Jāhna Bahrgis is Dshuhfies

69442, a rubl. 50, ikrasīta prečš Jāhna Bahrgis, no 12. Maija 1887. g.

3) no barona Š. v. d. Ropp fga,

69443, a rubl. 50, ikrasīta prečš Erīnes Bahrgis, no 12. Maija 1887. g.

4) no Johān Dsholing fga

58531, a rubl. 1000, ikrasīta prečš Johān Dsholing;

no barona von Šröderis fga... 23626, a rubl. 32, no 26. Aprīla 1874. g.

no Galamuisčas pagasta waldeš... 18119, no 23. Maija 1872. g., a rubl. 63.

no Dieidrih Rostok fga... 17890, no 11. Augustā 1887. g.

Keel-Platonēš pagasta walde... 63168, no 10. Dezembra 1885. g.

Kristis Altis Pame... 69443, a rubl. 50, ikrasīta prečš Erīnes Bahrgis.

Strundās pagasta kara beenešā... 69442, a rubl. 50, ikrasīta prečš Jāhna Bahrgis.

Kristis Altis Pame... 69443, a rubl. 50, ikrasīta prečš Erīnes Bahrgis.

Strundās pagasta kara beenešā... 69442, a rubl. 50, ikrasīta prečš Jāhna Bahrgis.

Kristis Altis Pame... 69443, a rubl. 50, ikrasīta prečš Erīnes Bahrgis.

Strundās pagasta kara beenešā... 69442, a rubl. 50, ikrasīta prečš Jāhna Bahrgis.

Zaur šho padewigi šinoju, ka fawu šchpirta, lifeeru, balsama, ruma, tonjaka, araka u. t. t. fabrikatu noliktawu esmu cerihkojis pee C. Höpfera fga, Jelgawā, tur pahroschana notiks par fabrikas zenahm. Rihgā, Julijā 1888.

A. Wolffschmidt. 1840.

G. G. Bergbohm, Rihgā, Spirta, šchehlīnu, lifeeru un balsama fabrika, pastahw no 1840. gada. Fabrika un noliktawa: Awotu un Gertrudes eelu stuhri, pašča namā.

Jelgawas un apfahrtnes J. Jakobsohna brandwihnu un tabakas prečšū kantori, Alkīses eelā № 1. agrat Jansohna cebratšchanas weetas namā, pee tirgus platišča.



Gatawūs ratūs leelā iswehlē, tā: droščkās, karites, tabfetu ratūs, Rešhu ratūs, furwju ratūs, tā ari tahdūs jau bruhketūs ratūs pee dahwā wislehtāsi.

Jelgawas wilnas industrija pee Annas wahrteem no Josefa Levina

Preečš krodšineekeem! Pehperkokus leelā iswehlē par lehtahm zenahm peedahwā pehperkoku fabrika

Pantowška un Likopa Jelgawā, Katolu eelā № 5. Zenu rahditaji teel uf wehleschanas peesuhititi.

Buķišķu pagasta teefa, Dobeles apriņķī, šinamū daridama, tā šchejenes šarelu mahju ipaschneets

Krista Dewika nomas-kontraktš Zaur šho teel darīhts šinams, ka 14. Oktobri šch. g. pūstien 1208 pūsbēnd.

Strundās pagasta teefa uņaižina wifas tahš personas, furahm pee nelaiša Kralna-Štepinu mahju šinmeela

Dshiwoflis no 2 ikrabam, ar pagrabu, štālī un behlīagi ir īnomajams aif Gara wahrteem № 250, netahju no Latw. beedribas nama.

Verkenes pagasta walde ar šho dara šinamu, ka wina pagasta nodoschanas par 1888/89. g. uf jameem pagasta lozēkēem īpdalīšs 21. Septembari šch. g.

Brinka-Rendas pagasta walde, Talsu apriņķī, šudinā zaur šho, ka šchejenes Šchuhri šinmeelam Anšim Lauw-berahm nakti no 28. uf 29. Augustu šch. g.

Brinka-Rendāš pagasta walde, Talsu apriņķī, šudinā zaur šho, ka šchejenes Šchuhri šinmeelam Anšim Lauw-berahm nakti no 28. uf 29. Augustu šch. g.

10 gadu wez, ar baltu šhimi peerē un 80 rubl. wehtis. Tojūtšs, 1. Septembari 1888. g. (№ 75.)

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Wirtsplīsteča bara zaur šho wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-

Krišara Majestetes, wifas Kreewijas Patwaldineča 2c. 2c. 2c.

Jelgawas wirtsplīsteča īsludina šchahdu subhastajias nolohmumu: Lai apmērinātu šuhdīšho fideikomīš-



# Basniza un skola.

## Nā Wihliju pilsehtas zeetuma fargš atgreesahs pee tizibas.

(Turpinajums.)

Bet nu redsi to brikumu! Gan durwis stahw plati atwehtas, gan ari tahs fedes atraistis gul pee semes, ar furahm zeetumneki bija faistiti pee rofahm un pee lahjahm, — gan wineem tikai bija jazelahs un jaziet abra, un wini ir pilnigi brikwi un swabadi, bet, — abi wihri tapat meerigi wehl sehsh us weetas, itin ka wehl buhtu ar lehdehm peeslehgti, un ne domahb nedoma us behghchanu. Iffamijusham zeetuma fargam jau no tahlenes apustula balfs ta atskan preti: „Nedari sewim tauna, jo mehs wisi esam scheitan. Mums naw nekahdas wajadhibas, aisebhgt, jo mehs no zilweku teefaschanas nebihstamees. Mehs nebihstamees no teem, kas to mefšu nofauj, bet dwehfeli newar nofaut. Jo muhsfu darischanā naw wis zilweku darischanā. Mehs darbojamees Deewa un Wina walstibas leetas. Tur nu ari drofchi sinam: Winafeh fawem engeleem ir pawehlejis, muhs glahbt un fargahb us wifsem muhsfu zeetum. Tamdeht ari ne-fam gribejushchi no zeetuma isbehgt un tewi eegruht tahda nelaimi.“

Tahdi wahdi tam nabaga iffamijusham wihram eespeeshahs pascha wiedzistaka firds dftuma, itin ka kahds abejas pufes greefigs lobins. Wifas tahs leelahs bailes bija weltigas; zeetumneki wehl ir flahb; goda wahds wehl naw pafaudhehts, un naw wajadfigs, few pascham padariht galu, — tahdas domas wina wifai pahrem un zaur zaurim fatihzina wina firdi. Drebedams winafeh scheem brikni-fahgeem fweefhinekeem metahs pee lahjahm, un no wina luhpahm isnahb ta wifu leelaka un wifu swarigaka jautaschana, kas til muhscham war atskaneht no mifstama zilweka luhpahm, proti ta jautaschana: „Kungi, ko man buhs dariht, lai es muhschigi dshiwaju?“ — Glushchi no nejaufchi fchi jautaschana wina newareja nahbt. Jo agrak laitam winafeh to pa briksham buhs greefigs fawa firdi, un tagad winafeh ir atfinis: ja til kahds zilweks ir wifis semes, kas manim te war atbildi dot, tad fchee briknuma wihri to war dariht. Un winafeh schē naw wihlees, — Deewa swehtais apustulis teefcham fina atbildeht. Winafeh dod to weenigo, pilnigo atbildi, kas us fcho leelo jautajumu til ir dodama, — to atbildi, ko ne muhscham wehl neweens mifstams zilweks pats no fewis naw atradis, neds ari pareisi ir fapratie, lai winafeh ari buhtu fchihis pafauls wisgudralais gudrineeks, — to atbildi, ko tilai tas augstais, muhschigais Deews debesis zaur fawu Swehtu Garu zilwekem war edot firdi un mutē, un fchi atbilde flant ta: „tizi eefsch to Kungu Jesu Kristu, tad tu un wifis tawš nams muhschigi dshiwos!“

„Ko man buhs dariht, lai es muhschigi dshiwaju?“ Waj ari tu, mih-lais lastajis, fcho jautajumu pareisi fewim efi zehlis preefcha, — proti ne wis ta ka no nejaufchi wina kahdu retu reifiti pawirfchus aifustinadams fawa firdi, bet itin dfti, itin gruntigi wina pahdomadams, nemeerigi un bailigi wina grosidams un walstidams fawas dwehfesels wiedzistakas dftumods? Waj tewim jau kahdu reifi pateefigas, leelas is-

bailes ir usnahkufchahs fawu grehtu un tahs fodibas deht, ko grehtodams efi pelnigis? Waj jau reif teefcham trihedams un drebedams efi nome-tees zelos preefch fawa Kungu un Deewa, pehz Wina scheflastibas kleg-dams ar behdigu, schefligu klegfcham? — Un tahlak, — waj ari to atbildi pareisi efi nehmis wehtra un wina dfti eeraffigis fawa firdi, ko Pahwis tur dewa: „Tizi eefsch to Kungu Jesu Kristu, tad tu un wifis tawš nams muhschigi dshiwos?“ Waj ari tu pehz pateefibas wari ap-leezinahb: es tizu eefsch Jesu Kristu, t. i. es tizu, ka Jesus Kristus, Deewa weenpedsimufchais Dehls, ir ari mans Kungs un mans Pestitajs, kas mani, t. i. to paschu, kas nupat fchos wahrdus lafa, to paschu Jahni Kalnau, waj Dishi Graudinu, waj lai fawgos, ka fawkdamees, ir atpe-stitijs no grehtem, — kas mani ir uswarejis zaur fawas mihlestibas waru un manu firdi ta pee fewis ir faifitijis ar nefaraujamahtm faitehm; ka nu bes fawa Pestitaja newaru un negribu dshiwot, — ka no Wina newaru un negribu atfahtees ne dshiwot, ne mifstot?!

Al, schahda Kristus tiziba ir grehti ar wahrdem apraftama leeta. Tew pascham, mihltais lastajis, wifis tas ir japeedshwo un jafajuht fawa firdi. Ja teefcham jau efi atgreesees, tad schahda tiziba eefsch tewim ari buhs modrinajufi glushchi jaunus, lihds schim nepasfistamus gara fpehkus, glushchi jaunū gara dshiwibu. Eefsch fchihis tizibas tu buhfi ka no jauna peedfimis un spehfi wifas leetas eefsch Ta, kas tewi padara fpehzigu, proti eefsch Kristus Jesus. Teefcham, kas ir eefsch Kristus, tas ir jaunš radijums. Kas bijis, ir pagahjis, — redsi, wifis ir pa-lizis jaunš! Un nu prafees wehl weenreis pats fewim: „waj jau efinu atgreesees un Kristus ewangelijuma fpehku peedshwojis un fajutis pee fawas pascha dwefeles?“

Sinams, weena pascha ihfa azumirski zilweks pee pilnigas un ga-tawas tizibas newar tift. Naugam wajaga fawa laika, kamehr winafeh wifu mihlu pahraudse. Ari Wihliju zeetuma fargš til ahtri pee tam netika. Schi stunda winaem tikai bija tas eefahkums. Winafeh bija pamodrejes un pateefi fahzies ruhpetees par fawu nemifstamu dwehfeli. Tas jau bija warens solis us preefchu. Ari tewim, mihltais lastajis, tahdoi pamodrinahs stundinai wajaga nahbt, kur tu zeles no fawas weenalsibas gariga mega! Weenam wina nahb agraki, otram wehlafti; weens gandriht to deenu un to stundu war nofajiht, kur ir atmodees un fahzies pehz Kristus melleht, un otrs jau no masahm deenahm, ka-mehr til atminahs, fawu Pestitaju tura dshiwu fawa firdi; fchee gahma lehnam un pamafam aufi, tur ahtraki, — bet atmodees tewim wifadi ja-atmofahs, mihltais lastajis. Wai tam, kam tikai tas wahds ir, ka winafeh dshiwot, bet pehz pateefibas winafeh ir nomiris! Un wai, zil daudf tahdu nomirufchu, nofaltufchu faru wehl atrodahs Kristus draudhs widi! Bet tu, al zilweks, kas fchos wahrdus lafi, — umoftees tu, kas guli, un zeles augfcha no mironeem, tad Kristus tewi apgahmos!

Muhsfu zeetuma fargš bija garigi atmodees. Eefahkums bija pa-darihts. Apustulis tam ar fawu atbildi wifas kristigas tizibas ferdi un fobolu bija uhradhijs. Bet ar to weenu, ihfu wahrdianu ne winaem, neds ari jautatajam nepeetika. Ta leeta wehl gruntigati bija ja-iffkai-dro un wehl fihlafi jahahruna. Tamdeht zeetuma fargš wifu papreefch abus Deewa wihrus ihweda no zeetuma fawa pascha istaba. Wini tam tagad wais naw ka fweefhineki, bet ka jaun-afrahti, firds mihli draugi, no Deewa peefuhititi, lai winaem to dshiwibas zelu rahda. Un kamehr

nu winafeh tur fawa istabina nopuhlafs, wineem zil sinadams un fpeh-dams fawu patezigibu un godbihjibu parahdiht, winafeh wifadi apfodpams un teem tahs afwainahs bruhzes nomafgadams, kas no paganu pahtagu fiteeneem bija zehlfchahs, tikam abi Deewa wihri preezigi atwer fawu muti un us wina runa pahr Jesu Kristu, Deewa Dehlu. Wini stahsta pahr Wina swehtu un nenofefchigu faigafcham zaur fcho grehtu pa-fauli, pahr Wina nenofelnitu zeefcham un mifscham un goda pilnu aug-fcham zehlfchanos no mironeem. Wini runa pahr to, ka schis Jesus fawa ne-ispromata mihlestiba wifus pafudufchos grehinekus pee fewis aizina, tos pestidams un par Deewa mihleem behrneem un debefu wal-stibas mantineekem padaridams.

Un zeetuma fargš klaufahs un deewagan newar ifflau-fitees. Teefcham, swehtigi tee, kas Deewa wahrdu dftid un pasargā. Ari fchee Deewa wahrdu dahrgā fehla fawus afwainahs dftiaki un dftiaki ifflaifch klaufitaja firdi, lihds kamehr Swehtais Garš fawu pahrlaezi-nahschanas darbu ir pabeidhis un wihrs ar aifgrahbtu firdi preezigi is-fawgahs: „Es tizu, ka Jesus ir ari mans Pestitajs. Winaem ween tagad nu gribu kalpot, Winaem ween peedehht dshiwot un mifstot!“ — Un ko nu tagad wehl ilgaki kametees? Uhdens ir pee rofas, un wehl tai pascha nakti Wihliju pilsehtas zeetuma fargš zaur swehtas kristibas sa-kramentu teef pebedrohts Kristus tizigam pulzinam. Un nu winafeh jo drofchi wareja sinahb: „es efinu loffelis pee Jesus Kristus meefas, ar nefaraujamahtm faitehm faifitihis pee Ta, kas ir tahs draudhs Galwa, Kungs un Kehnirfch. Nu efinu Deewa mihltais, atpefititais behrns un Wina debefu walstibas mantineeks.“

(Turpmat beigušs.)

## Dahwanas.

Jelgawas kurlmeho skola par labu ir no Julija mehnescha eefahkuma lihds schim schahdas dahwanas eenahkufchahs:

No Bjelestofas draudhs zaur pahwestu Keuchela fgu 25 rubli; no Poneweefchahs un Schadowas dr. zaur mahzitaju Schwolowska fgu 12 rubl.; no Jelgawas Katweefchu pilsehtas dr. par 1888. g. I. pusgada, zaur mahz. Grafša fgu 35 rubl.; no Rendes dr. zaur mahz. Grūnera fgu 5 rubl. 37 kap.; no Behtera Plattais fga isf Wladimiras 2 rubl.; no Bahreles dr. zaur mahz. Grūnera fgu 6 rubl.

Lai Deews, tas Kungs, bagatigi swehti fchihis dahwanas, ka ari labprahtigos dahwanu dewejus!

Jelgawa, 8. Septembri 1888.

Skolas preefchneeziba.

## Muhsfu Deews.

1. Muhsfu Deews ir fawa ward  
Spehzigis, leels, apbrihojams;  
Jo ko Wina rofa dara,  
Tas newenam eefpehjamš.  
Wifa daba peerahda,  
Rahba Wina godiba!

2. Muhsfu Deewa mihlestiba,  
Ta ir daudf wehl pahrafa;  
Tapat Wina scheflastiba,  
Ko pahr mums Tas isplata.  
Muhsfu Deews, zil swehts ef' Tu,  
Dod, ka to es atfihstu!  
Ahd. Ligathne.

## Semkopiba un fainneeziba.

Bafalbrulafchana aifsteeta.

### Bahr rugaju lauku arschanu rudeni.

Schis gads ir itin grehts gads preefch semkopja; winafeh pee weenmehtigā, flitka gahfa newar nemas tift wata no ruhpehm. Gan jau nu labibas plauja buhs nobeigta, un ari rudsi apfehiti tai brikdi, kur fchihis rindinas nodrukajam, — bet tadfchu paleel wehl leels darbs pahrak, proti wifu rugaju lauku usarschana rudeni, kas ir no leela swara us wafaras augu labu padofchanos nahkamā gada. Ja wifis darbi usfawejahs, tad ir wairak par mehru darba fpehki japeepuhle un jafstaidjahs, lai pabeigtu ari wifswarigahs darbus.

Rugaju lauku, ganibu deht, ne-art rudeni, ir leela kludha; jo tas neezinufch ganibas rugaja newar nekahda wihse atfihdinaht to flahdi, kas nahb zaur rugaju ne-aparscham rudeni. Sliktumi, sinams, pa-rahdahs gahfehiti tikai nahfofcha pawafara; wini ir dahbadi, un pee tam no leela swara. Wisflitka leeta ir, ka wafaras labibas isfeh-fchana nolawejahs, ja lauks tikai pawafara teel arts, un zaur wehlu fehsham tad ari noteel, ka plauja wehlafta eeahlahs. Ja tad nu wehl nahb wehla un aufka pawafara, kas ne retumis woteel, tad pehz fneega nolufchanas wehl pa-eeht daudf nedeku, kamehr mahla seme til tahlu nofchuhfi, ka wina war art, un ja nu fehjamā laika eefahjahs jauts laiks, kahds jau mums gandriht il gada Maija ir, tad lahdu lauku newar nemas dabuht kahrtiba, un panahkums ir flitkas plaujas. Til flitki jau nu gan arweenu nenobeidjahs, bet tadfchu semkopis us to newar palantees.

Mehreks, ko zaur tahdu semes aparscham grib panahbt, pahlahw eefsch tam, to semes kahrtu, kas lihds schim bija augfchupufē un kura i koptee augi nonehma fpehku, eewadiht semē un jaunū semes kahrtu us-fweest augfchupufē. Rugajeem un nefahlehm, kas atrodahs semē, kura teel apfweesta, wajaga fapuhb un pahrwehtees par stahdu baribu, kur-preti us augfchu usfweesto semi wajaga wehl faweenofchana ar gahfa flahbekli, kas ari loti daudf peepalihds mineralifchahs weelas isflaufeht. Ar leetu un fneegu gada laika ari nonahb amonjaka un falpetee mafsas dakas semē, kas paleel semes wifswarigā un preefch jaunajem stahdeem ir galawa bariba. Ja nu ari arschana rudeni ir preefch ihweenas semes wajadfiga, tad tadfchu ta ir it ihpafchi deriga wifas fmagāhs mahla semes, un te peepidahs pilnigi wejais fakams wahrds: „preefch mahla semes ir fals wialabakais semkopis“, tamdeht ka fmagā seme zaur salu til kreetni teel padarita fchahgana, ka to newar panahbt ne zaur weenu zitu darba rikfu.

Tahlak teel zaur arschanu rudeni fapostihis daudf nefahfu, ko, tad rugaju arschana tikai pawafara noteel, nahlahs grehti isnihdeht. Ari daudf kulainu, kas dftu semē eelihdushchi, teel zaur tahdu arschanu atkal usfweesti us augfchu, un tad zaur salu isnihzinati.

Bes wifsem fchem labumeem semes sagatawofchana rudeni, pee-nahb wehl klahb tas swarigalafis apfahflis, ka seme, kas arta eepreefch leemas, pawafara jau pehz mas fihlahm deenahm nofchuhfi, ta ka pee laika war eefahbt ar labibas isfehsham, ar firneem, lehjahm un au-

fahm, — augkeem, kas agru isfehsham panefs, un wafara tad ari zaur agrafu isfehsham ahtraki eeahlahs.

Mehs tamdeht muhsfu lastajem us laukeem newaram deewagan spee-digi eewehleht, rudeni ihweenu deenu preefch lauku arschanas isleetaht, lai ar to darbu nahktu gatawiba, pirms semā eefahjahs. Lehlahs labi-bas zenas semkopi fpeefch, no semes eeguht leelaks augstis; bet tas tikai tad ir eefpehjamš, tad wifis lauki teel kahrtigi apfahbdati un padariti fchahgani. Gan nu tagad ta ir paredams, ka labibas zenas lihds nahfofcham wafarai drufku pageltees, tamdeht ka plaujas zitās semes ir wahjas un zaur beefcho leetu wehl jo wairak apfahbdetas, — bet ja nahfofchā gada ahrsemes plauja labi padofees un muhsfu, Kreewijas, labibas wairs newajadshes, tad pee mums buhs labiba atkal lehht, — warbuht wehl lehhtā, nekā tagad. Ta tad us augstahm zenam sem-kopis newar wairs rehlnahb us preefchdeenahm; winaem ir jaraugahs, ka lai leelaks plaujas no semes eeguhtu, un to tas eefpehji, ja pareifa wihse fcho leetu nem rokā.

Starp teem daudf lihdsleekem, kahdi ir, lai zaur wineem waretu laufchaimneezibu padariht par eefefigu, pirmajā riindā arweenu palifs pareifa semes apfahbdaschana; leetas nepahrlabofees, kamehr nebuhs fchah sinā leelaki puhlini upureti. Mehs itin labi sinam, ka muhsfu flimata newaram wifu dariht palak ta, ka tas ahrsemes israhdahs par labu, — bet ruhpigis semkopis tadfchu netaupihis puhlinus un wairak darba, lai tilai to panahktu, kas paspehjamš, tad winafeh ir drofchi pahrlaezinahs, ka tahds darbs atnefshs fwehtibu.

Mehs schodeem rimajam pahr rugaju lauku arschanu rudeni, un pee tam ar gribam weemineht, kahda semes apfahbdaschana pehz pee-dshiwajumeem ir uhradhijs par labu.

Lobifchanas arlis pee tam fpehle swarigu lomu. Rugaji teel fekli lobiti pehz tam, kad labiba ir nowesta, un pehz lobifchanas ir lauks jano-eght. Jo agraki un jo feklafi fchi lobifchana noteel, jo labafi ir panahktumi. Ja tad lauks wehlaftu rudeni 6 zellas dftu schaurās wagās teel usarts, tad seme isflatahts til flaidra un glihta, ka to labafi nemas newar wehletees, un wina tad ir pilnigi preefch nahfofchā gada sagatawota. Kad nu rugaju lobifchana pehz plaujas ir no til leela swara, tad 3 waj 4 lemeschu lobifchanas arla leetaschana newar deewagan speedigi tift eewehleta. Pat ari mahla semē ftrahdashana ar lobifchanas arllu atnefs drofchus augstis, ja tilai deewagan ahtri fchis darbs teel nemts preefchā; bet ja gaida nedelahm, kamehr seme ir fahlatufi, tad semkopis pats ir wainigis, ja lobifchanas arlis wairs neker; winaem wajaga wifswarigā nolobihb tilai 1 lihds 1 1/2 zellas, ja pilnigis mehreks ir jafafneefi. Ja ar 3 zellas dftu, tad ta wairs naw nekahda lobifchana; nesahles fehlahs tad nahb pa dftu semē, un winaš nedabon diht. Iddemifchke darbi ar 4 lemeschu arllu ir leelaki mehrtē, nekā tee darbi, ko pahrahda ar weenjuhgu arkleem, kuri pehde-jee pee feklas arschanas nemas naw leetajami.

Ja kahda fainneeziba naw eefpehjamš, wifus rugajus papreef-chu fekli lobihb un tad dftu art, tad tadfchu tam wajadsetu notift preefch wifsem tahdeem augem, kas pagehr flaidru, fchahganu un fpehzigu semi. Wifis kuluras stahdi ir patezigigi par dubultu darbu, un par wifsem wairak lini, kas pehz tahdas semes apfahbdaschanas id-dod apbrihojamas eenehmumus, un puhliams, ka ari ismahfas atfih-dfina wairak nekā fchepfchahrtigi.

Neluhkojot us to, ka zaur drihsu rugaju lobifcham pehz plaujas par lauku kulturu un fpehzinaham ir gahdahs, tas atweeglina ari wehl eewehrojama mehtra wehlahs darbus, un loti daudf semkopju ap-leezina, ka wini no ta laika, kur tee fello lobifcham un wehlaftu dfto arscham pee rugaju laukeem pamatigi isdarot, panahkt daudf leelaks flaidros eenehmumus no fawahm fainneezibahm. Sintenis.

## Jautajumi un atbildes.

1. P. G. Kgam eefsch E.: Zuhš mums raksteet:  
1) Waj ir labafi, lauku, kas ar apafschgrunts arllu apfahbdahs un ar flaka mehlfem mehflots, apfahdiht ar kartusekem, lai dftumā fpeesdamahs faknes apafschgrunti pee fapuhlfchanas apanglotu, jeb waj ir labafi, ka tahdu lauku apfehji ar lehjahm un firneem, kas ka flahpekta ftrahjeji semi apghda ar flahpekli?  
2) Waj ir labafi, tos rudfus mehflot ar lauku milteem, kas teel fehiti abholina lauka, kas mehflots ar flaka mehlfem, jeb waj ir derigati, naudu, ko par lauku milteem ihod, isleetaht preefch Toma milteem un fainita, kas nahktu par labu minetam lehju un firnu laukam?  
3) Ja pehdejais lauks buhtu pa stipru mehflots, waj tad ir fehllas daudfums us weenas puhra-weetas pamafinams waj paleelinams? Waj es war-buht waretu nemt: 15 garnizas lehju, 8 garnizas firnu, 5 garnizas meefchu un 25 garnizas aufu?

Atbilde:  
ad 1. Mehs atrodam par derigaku, tahda wihse apfahbdatu un mehflotu lauku apfeh ar lehjahm un firneem, t. i. ar miftru, nekā to apfahdiht ar kartusekem; jo pirma labiba ar fawahm faknehm fpeefchahs apafschgrunte daudf dftiaku un atfahji daudf wairak flahdu atleetu, nekā tas ir pee kartuse-keem. Lai nu ari kartuseji dara labu semes fipflahfchahs pahrlabofchanas sinā un parahdahs ta labi preefchahgi, ja tee lauku atfahji flaidru, tad tadfchu til daudf ir sinams, ka wini — ihnemot leetu dafu no wina kuhfchahm mineralweelcham — panem semei daudf flahpekta, un tamdeht teel peefaititi flahpekta tehretajeem.

ad 2. Rudfus fehlot pehz abholina, ja lauks mehflots ar flaka mehlfem, teem newajaga wairs nekahdu flunfs mehflu; ir derigati, flunfs mehflus, proti Toma milts un fainita, leetaht preefch lehju un firnu lauka, kur wini tad ari us pehzangeem buhs no eewehrojama labuma.

ad 3. Ja miftram us stipri mehflota lauka buhs eeahltees, tad pee-mineto fehllas daudfumu wajaga pamafinabt pa 1/4 dafu. — 2 mehri us puhra-weetas tad pilnigi peeteel, — kurpreti ja grib fehku eeguht, tad wajaga wehl wairak fehllas. — 3 lihds 3 1/2 mehra us puhra-weetas, — lai dabutu beerus flahdus. Tahds fehls newar nekā buhtu pa beeru un leetu, — bet tas tad ari ir labakais lihdsleelis, appeest jeefu flahli jeb wahrpātu. Sintenis.

## Vihdsleelis pee firgu apfahschanas.

Kā labs lihdsleelis pee ftrahgalwigu firgu apfahschanas teel pehter-flu eka eewehleta. Drufku no fchihis ekkas wajaga eelet drahnā, un to tureht firgam pee nahfshu. Drihs ween tad nerahntais loys apme-erinaem un laufees apfahtees.

## Vihdsleelis pret deguma bruhzehm.

Sadedfinatehs weetas wajaga apfimehret ar linu ektu un apfah-fight ar fmalfti fagruhtfu flahli waj dubult-ogluflahbo natronu. Sah-pek tad drihs mitejahs un bruhze fahfshft. Fr.